

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA PODNIKOVÉHO MANAŽMENTU

Evidenčné číslo: 104003/B/2023/36157578836583940

Možnosti financovania podniku v podmienkach SR

Bakalárska práca

2023

Matúš Bucko

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA PODNIKOVÉHO MANAŽMENTU**

Možnosti financovania podniku v podmienkach SR

Bakalárska práca

Študijný program: Ekonomika a manažment podniku

Študijný odbor: Ekonómia a manažment

Školiace pracovisko: Fakulta podnikového manažmentu

Vedúci záverečnej práce: bakalárskej práce Ing. Pavel Škriniar, PhD.

Bratislava 2023

Matúš Bucko

Čestné vyhlásenie

Týmto čestne vyhlasujem, že som bakalárskou prácu na tému Možnosti financovania podniku v podmienkach SR vypracoval samostatne a výhradne s použitím uvedených zdrojov. Potvrdzujem, že som v práci dodržal zásady vedeckej etiky a práva duševného vlastníctva. Všetky použité zdroje som uviedol v zozname literatúry na konci práce.

Bratislava 2023

.....

Pod'akovanie

Ďakujem môjmu vedúcemu bakalárskej práce Ing. Pavlovi Škriniarovi, Phd. za trpezlivosť, cenné rady a odborné vedenie pri vypracovaní mojej bakalárskej práce.

Chcem sa tiež poďakovať Ing. Erike Szarkovej z firmy SLOVNAFT, a.s. za poskytnutie informácií, odborných konzultácií a požadovaných materiálov, ktoré boli kľúčové pre moju bakalársku prácu.

ABSTRAKT

BUCKO, Matúš: *Možnosti financovania podniku v podmienkach Slovenskej republiky*. - Ekonomická univerzita v Bratislave. Fakulta podnikového manažmentu; Katedra Podnikových financií. - Vedúci záverečnej práce: Ing. Pavel Škriniar, PhD. - Bratislava: FPM EUBA, 2023, 63 strán.

Bakalárska práca je vypracovaná na tému Možnosti financovania podniku v podmienkach Slovenskej republiky. Cieľom práce bolo uskutočniť analýzu zdrojov financovania v podniku SLOVNAFT, a.s. v období rokov 2018 - 2021, teoreticky vymedziť a charakterizovať jednotlivé cudzie a vlastné zdroje financovania, zistiť kapitálovú štruktúru podniku a zhodnotiť finančnú situáciu podniku vykonaním finančnej analýzy vybraných pomerových ukazovateľov. V teoretickej časti sú opísané zdroje financovania podniku, metódy hodnotenia finančnej analýzy ukazovateľov zadlženosti, likvidity, rentability a aktivity. Praktická časť práce je venovaná analýze vlastných a cudzích zdrojov podniku SLOVNAFT, a.s., ich štruktúre a vývoju jednotlivých zdrojov financovania v období rokov 2018- 2021. V praktickej časti sa ďalej venujeme finančnej analýze pomerových ukazovateľov vybraného podniku. Výsledkom riešenia danej problematiky je zhodnotenie finančných možností a situácie vybraného podniku a posúdenie efektivity riadenia dostupných zdrojov financovania v podmienkach SR.

Kľúčové slová: financovanie podniku; zdroje financovania; vlastné a cudzie zdroje financovania; analýza finančných ukazovateľov; pomerové ukazovatele.

ABSTRACT

BUCKO, Matúš, *Business financing possibilities in the conditions of the Slovak Republic*. - Economic University of Bratislava. Faculty of Business Management; Department of Management of Corporate finance. - Supervisor: Ing. Pavel Škriniar, PhD. - Bratislava: FPM EUBA, 2023, 63 pages.

The bachelor's thesis is elaborated on the topic of Corporate financing options in the Slovak Republic. The aim of the thesis was to analyze the sources of financing in the selected company SLOVNAFT, a.s. in the period of years 2018 - 2021, theoretically define and characterize individual foreign and own sources of financing, determine the capital structure of the company and evaluate the financial situation of the company by performing a financial analysis of selected ratio indicators. In the theoretical part, there are described sources of the company financing, methods of evaluating the financial analysis of indebtedness, liquidity, profitability and activity indicators. The practical part of the work is devoted to the analysis of own and foreign sources of financing of the company SLOVNAFT, a.s., their structure and the development of individual sources of financing in the period 2018-2021. It also discusses the financial analysis of the ratio indicators of the company SLOVNAFT, a. s.. The result of solving the given thesis is an evaluation of financial possibilities and situation of the company and assessment efficiency management of available financial sources of in the Slovak Republic.

Key words: company financing; sources of financing; own and foreign sources; analysis of financial indicators; ratio indicators.

ZOZNAM ILUSTRÁCIÍ A ZOZNAM TABULIEK

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka 1: Rezervy	43
Tabuľka 2: Splátky leasingu	43
Tabuľka 3: Dotácie na DHM	44
Tabuľka 4: Prehľad o štruktúre majetku, vlastného imania a záväzkov	58
Tabuľka 5: Prehľad o vybraných nákladoch , výnosoch a kompletnom výsledku	59
Tabuľka 6: Vybrané pomerové ukazovatele zadlženosti a krytia	61
Tabuľka 7: Vybrané pomerové ukazovatele rentability a likvidity	62
Tabuľka 8: Vybrané ukazovatele aktivity	63

ZOZNAM OBRÁZKOV

Obrázok 1: Štruktúra rozdelenia zdrojov financovania podniku	16
--	----

ZOZNAM GRAFOV

Graf 1: Tržby celkovo a z predaja vlastných výrobkov	34
Graf 2: Zisk po zdanení	35
Graf 3: Fondy zo zisk	36
Graf 4: Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	37
Graf 5: Kurzové náklady a výnosy	38
Graf 6: Obežný majetok	39
Graf 7: Vlastné imanie	39
Graf 8: Krátkodobé a dlhodobé úvery a pôžičky	40
Graf 9: Krátkodobé záväzky celkom	41
Graf 10: Dlhodobé záväzky a záväzky z obchodného styku	42
Graf 11: Dlhodobé a krátkodobé rezervy	42
Graf 12: Stupeň zadlženosti a samofinancovania	44
Graf 13: Celková zadlženosť, úverová zadlženosť a dlhodobá zadlženosť	45
Graf 14: Ukazovateľ zadlžeností	45
Graf 15: Krytie úrokov	46
Graf 16: Finančná páka	46
Graf 17: Dlhodobé krytie stálych aktív	47
Graf 18: Ukazovateľ rentability	48
Graf 19: Ukazovatele likvidity	49
Graf 20: Ukazovatele aktivity	50

ZOZNAM SKRATIEK A ZNAČIEK

DPH	Daň z pridanej hodnoty
Z. z.	Zbierka zákonov
EÚ	Európska únia
ROA	Rentabilita aktív
ROE	Rentabilita vlastného kapitálu
ROS	Rentabilita tržieb
a. s.	Akciová spoločnosť
DHM	Dlhodobý hmotný majetok
DPH	Daň z pridanej hodnoty
KD	Krátkodobé
L1	Pohotovú likviditu (likvidita 1. Stupňa)

Obsah

Úvod	12
1 Súčasný stav riešenej problematiky v Slovenskej republike	13
1.1 Charakteristika zdrojov financovania	14
1.1.1 Finančné zdroje podľa účelu	14
1.1.2 Finančné zdroje z časového hľadiska	15
1.1.3 Finančné zdroje podľa prameňa	15
1.1.4 Finančné zdroje z hľadiska vlastníctva	15
1.2 Cudzie zdroje financovania.....	16
1.3 Vlastné zdroje financovania.....	18
1.3.1 Vklad majiteľa	19
1.3.2 Financovanie z odpisov.....	19
1.3.3 Financovanie zo zákonných rezerv	19
1.3.4 Financovanie zo zisku	20
1.3.5 Financovanie v dôsledku uvoľnenia peňazí	20
1.4 Samostatné formy financovania	21
1.4.1 Leasing	21
1.4.2 Faktoring	21
1.4.3 Franchising.....	22
1.4.4 Forfaiting.....	22
1.4.5 CashPool	23
1.4.6 Dotácie	23
1.5 Analýza finančných ukazovateľov	24
1.5.1 Analýza ukazovateľov zadlženosti	24
1.5.2 Analýza a zhodnotenie ukazovateľov výkonnosti	26
1.5.3 Analýza ukazovateľov likvidity	27
1.5.4 Analýza ukazovateľov aktivity	28
2 Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania	30
2.1 Cieľ práce	30
2.2 Metodika práce a metódy skúmania	30
3 Výsledky práce a diskusia	31
3.1 Predstavenie analyzovaného podniku.....	31
3.1.2 Cash Pool v podniku SLOVNAFT, a.s.	32
3.2 Analýza zdrojov financovania podniku SLOVNAFT, a. s.....	33

3.2.1 Účtovná závierka.....	33
3.2.2 Analýza vlastných zdrojov financovania	34
3.2.3 Analýza cudzích zdrojov financovania	40
3.2.4 Samostatné formy financovania.....	43
3.3 Finančná analýza podniku SLOVNAFT, a. s.....	44
3.3.1 Analýza ukazovateľov zadlženosti	44
3.3.2 Analýza ukazovateľov výkonnosti.....	48
3.3.3 Analýza ukazovateľov likvidity	49
3.3.4 Analýza ukazovateľov aktivity	50
4 Záver	53
Zoznam použitej literatúry	55
Prílohy.....	58

Úvod

Podnik je samostatná hospodárska jednotka, ktorá využívaním výrobných činiteľov vyrába výrobky alebo poskytuje služby určené na predaj. Pre zabezpečenie výrobnéj alebo obchodnej činnosti podniku sa vyžadujú finančné zdroje, materiál a zásoby, ľudské zdroje a technologické vybavenie. Počas svojej existencie čelí neustálym časovým posunom medzi tokmi vstupov a výstupov. Taktiež musí neustále uchovávať určité peňažné rezervy, dostatočné k tomu, aby mohol vykonávať svoju činnosť. Svoj rast zabezpečuje tým, že dlhodobo disponuje zdrojmi dostatočnými k tomu, aby mohol financovať investície a zabezpečovať rozvoj podniku.

V teoretickej časti sú charakterizované a popísané jednotlivé zdroje financovania podniku a metódy hodnotenia finančnej analýzy ukazovateľov zadlženosti, likvidity, rentability a aktivity.

Obsahom praktickej časti je analýza jednotlivých cudzích a vlastných zdrojov financovania v podniku SLOVNAFT, a. s. za obdobie rokov 2018 - 2021.

V ďalšej kapitole sú analyzované a zhodnotené vybrané pomerové ukazovatele, aby sa získal obraz o základných finančných charakteristikách podniku. Patria sem ukazovatele zadlženosti, likvidity, výkonnosti a aktivity.

V záverečnej časti sú zhodnotené dosiahnuté výsledky vo vzťahu k stanoveným cieľom.

1 Súčasný stav riešenej problematiky v Slovenskej republike

Každý podnikateľský subjekt potrebuje ku svojej podnikateľskej činnosti majetok a zdroje krytia majetku, prostredníctvom ktorých zabezpečuje svoj predmet podnikania. Finančné zdroje sú dôležité nielen pri založení podnikateľského subjektu, ale aj v priebehu podnikania, pretože vďaka nim rozširuje svoje pôsobenie na trhu a získava nové vlastné zdroje financovania a to vytváraním zisku. Podnikateľskému subjektu však nestačia len vlastné zdroje, ale potrebuje na financovanie svojich potrieb využívať aj cudzie. K najviac používaným cudzím zdrojom krytia majetku sa zaraďujú úvery, ktoré účtovná jednotka získava buď od banky alebo nejakého svojho obchodného partnera. Z dlhodobého hľadiska je postavenie podnikov v národnom hospodárstve významné najmä z pohľadu príspevkov k celkovej zamestnanosti, tvorbe pridanej hodnoty a podpory rozvoja ekonomiky. V slovenskej ekonomike zohrávajú veľký význam hlavne malé a stredné podniky.

Pandémia COVID-19, ktorá bola bezvýhradne ústredným faktorom ekonomického prostredia v roku 2020, mala vplyv na vývoj ekonomiky aj v roku 2021, avšak menej výrazne. (SBagency, 2021)

Za účelom zmierenia ekonomických dosahov pandémie štát poskytol podnikateľom viacero druhov pomoci, ako napríklad rôzne finančné príspevky, zmeny v daniach, clách a lehotách, dočasnú ochranu podnikateľov, zmeny v termínoch platenia odvodov, dotácie, nájomné, úverové programy a záruky a rozpočtové pravidlá.

Podnikateľské prostredie je na Slovensku charakterizované častými legislatívnymi zmenami, ktoré sa okrem iného dotýkajú aj povinností a požiadaviek ovplyvňujúcich sektor podnikania. (Monitoringmps, 2020)

Spôsob vedenia hospodárskej agendy, dodržiavania účtovných zásad a účtovných metód na zostavovanie účtovnej závierky je definovaný Zákonom 431/2002 Z. z. o účtovníctve, ktorý ďalej upravuje rozsah, spôsob a preukázateľnosť vedenia účtovníctva. Zákon 595/2003 Z. z. o dani z príjmov upravuje spôsob platenia a vyberania daní podnikateľských subjektov a spôsob odpisovania hmotného a nehmotného majetku. Okrem týchto spomenutých zákonov sú aj ďalšie (DPH, spotrebné dane a iné), ktoré podnikateľské subjekty musia pri svojej činnosti dodržiavať. (agency, 2020)

1.1 Charakteristika zdrojov financovania

Finančné zdroje podniku je možné členiť z rozličných hľadísk, pričom každé nám bližšie charakterizuje istú stránku ich pôsobenie v podniku a to:

1.1.1 Finančné zdroje podľa účelu

- **Kapitálové trhy** sú dôležitým zdrojom financovania pre spoločnosti, ktoré potrebujú peniaze na investície a rast. Pre investorov predstavujú kapitálové trhy príležitosť na získanie výnosu na svojich investíciách prostredníctvom rastu hodnoty cenných papierov a výplaty dividend. Na kapitálových trhoch existuje riziko straty investície, pretože hodnota cenných papierov môže klesnúť. Investori musia mať dostatočnú znalosť trhu a dostatočné zdroje na správne riadenie svojich investícií. Na kapitálových trhoch stoja proti sebe dve strany:

Emitenti- vydavatelia cenných papierov

Investori- vlastníci cenných papierov.

- **Peňažné trhy** sú trhy, kde sa obchoduje s krátkodobými finančnými nástrojmi, napríklad: dlhopisy v poslednom roku splatnosti, úvery a bankové vklady. Patria medzi finančné nástroje, ktoré majú krátkodobú dobu splatnosti. Slúžia aj na zabezpečenie likvidity. Peňažné trhy majú silný vzťah s likviditou, pretože cieľom peňažných trhov je poskytnúť krátkodobé financovanie a investičné možnosti pre subjekty, ktoré potrebujú rýchly prístup k hotovosti.

Trhy sa delia na primárny a sekundárny trh. Primárny trh je trh, kde sa nové finančné nástroje vydávajú, zatiaľ čo na sekundárnom trhu sa obchoduje s už existujúcimi finančnými nástrojmi. Medzi najčastejšie obchodované finančné nástroje na peňažných trhoch patria krátkodobé dlhopisy vydávané vládami alebo podnikmi, depozitné certifikáty, repo obchody a komerčné papiere. Peňažné trhy sú dôležité pre správnu funkciu hospodárstva, pretože poskytujú potrebnú likviditu a financovanie pre podniky, vlády a ďalšie subjekty. Pre investorov predstavujú peňažné trhy možnosť krátkodobého zhodnotenia svojich financií. Avšak niektoré finančné nástroje na peňažných trhoch môžu byť rizikové a vyžadovať špecializované znalosti a skúsenosti pre ich správne riadenie. (Rudolf Sivák, 2019)

1.1.2 Finančné zdroje z časového hľadiska

- **Krátkodobé** finančné zdroje majú dobu splatnosti najviac jeden rok. Obvykle sú považované za menej rizikové, pretože majú kratšiu dobu trvania a sú zvyčajne vystavené menšiemu riziku vplyvu inflácie a zmien ekonomickej situácie. Krátkodobé finančné zdroje môžu byť vydávané vládami, korporáciami alebo bankami a sú bežne obchodované na peňažných trhoch. Medzi krátkodobé finančné zdroje patria napríklad krátkodobé dlhopisy, komerčné papiere, depozitné certifikáty a bankové vklady. Krátkodobé finančné zdroje sú vhodné pre investorov, ktorí hľadajú krátkodobé investičné príležitosti a chcú minimalizovať riziko vplyvu neistých trhových podmienok. Každá investícia však nesie určité riziká, a preto je dôležité starostlivo vybrať vhodné investičné nástroje a riadiť svoje investície s ohľadom na svoje ciele a rizikový profil. (Štopková, 2021)
- **Dlhodobé** finančné zdroje majú dobu splatnosti viac ako jeden rok a môžu sa týkať rôznych oblastí ako sú investície, dlhy, plánovanie a stratégie. Medzi dlhodobé finančné zdroje patria napríklad akcie, dlhopisy s dlhšou dobou splatnosti, nehnuteľnosti, investičné fondy, penzijné fondy a ďalšie. Dlhodobé investície zvyčajne majú vyššie riziko, ale aj vyšší potenciál vysokého výnosu ako krátkodobé investície. Investori, ktorí hľadajú dlhodobú stabilnú hodnotu svojho portfólia, sa často obracajú na dlhodobé investície, ako sú akcie alebo dlhopisy. Dlhodobé plánovanie je tiež dôležité v oblasti podnikania. Firmy často plánujú svoj dlhodobý rozvoj a investujú do svojich aktív s vedomím, že výsledky sa ukážu až v dlhšom časovom horizonte. Dlhodobé stratégie sú tiež kľúčové pre vlády a orgány verejnej správy pri plánovaní infraštruktúry, rozvoja a ďalších dlhodobých projektov. Dlhodobé investície môžu byť náchylné k zmenám na trhu a vývoju ekonomiky, a preto vyžadujú starostlivú analýzu a odborné poradenstvo. (Štopková, 2021)

1.1.3 Finančné zdroje podľa prameňa

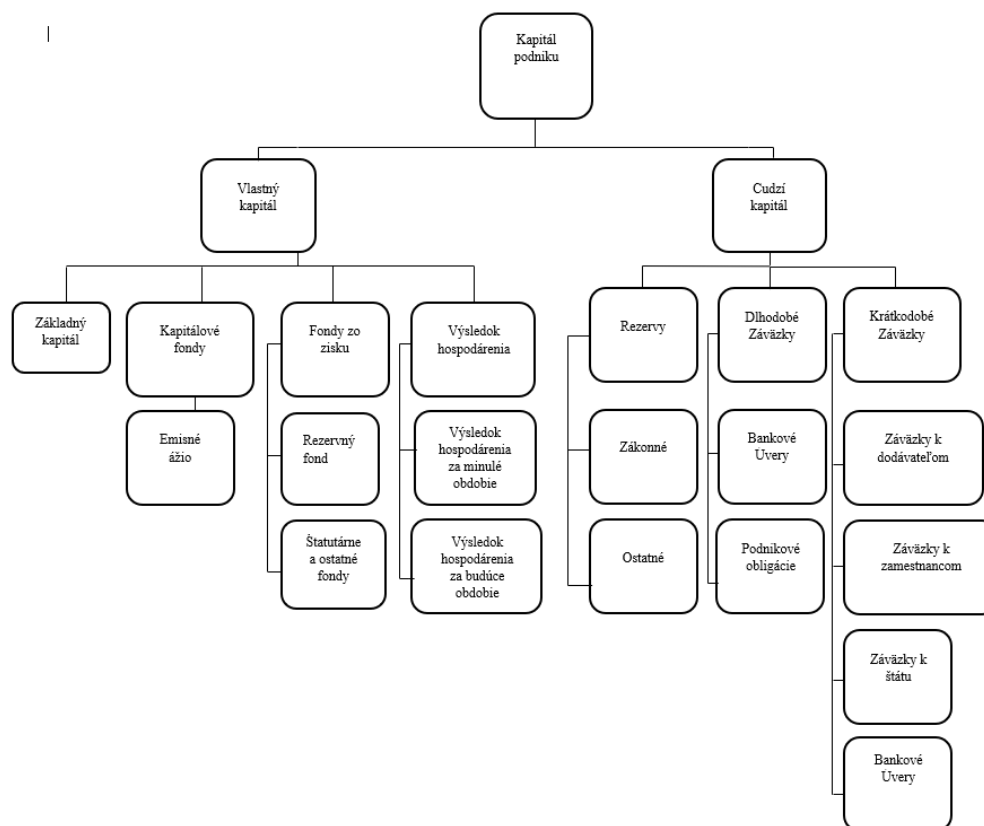
- **Interné** - sú zdroje, ktoré pochádzajú zvnútra podniku.
- **Externé** - sú zdroje, ktoré prichádzajú zvonka do podniku.

1.1.4 Finančné zdroje z hľadiska vlastníctva

- **Cudzie zdroje financovania**

- **Vlastné zdroje financovania**

Obrázok 1 Štruktúra rozdelenia zdrojov financovania podniku

zdroj obrázka je: <https://managementmania.com/sk>

1.2 Cudzie zdroje financovania

Cudzie zdroje financovania sa vzťahujú na získavanie financií z externých zdrojov ako sú napríklad pôžičky, emisie dlhopisov a ďalšie. Cudzie finančné zdroje môžu byť pre niektoré subjekty výhodné, pretože poskytujú prístup k väčším finančným zdrojom než je dostupné z vlastných zdrojov. Používanie externého financovania však môže tiež viesť k väčšej finančnej flexibilita a zvýšenej schopnosti realizovať investície, ktoré by inak neboli možné. To môže viesť k väčšej rýchlosti rastu a zvýšeniu ziskovosti podniku (Alexy, 2005).

Medzi cudzie zdroje financovania podniku patria:

- **dlhodobé záväzky** – vystupujú vo forme záväzkov z obchodného styku po dobu dlhšiu ako 1 rok. Patria sem emitované obligácie, dlhodobé zálohy od odberateľov, dlhodobé zmenky na úhradu a pod.,
- **krátkodobé záväzky** – predstavujú záväzky voči dodávateľom po dobu kratšiu ako 1 rok, krátkodobé zmenky na úhradu, krátkodobé zálohy od odberateľov, záväzky voči zamestnancom, voči inštitúciám sociálneho zabezpečenia, voči spoločníkom, štátu a pod.,
- **rezervy** - predstavujú finančné prostriedky alebo iné aktíva, ktoré bude musieť podnik v budúcnosti vydať, ide teda o záväzky (napr. rezervy na opravy hmotného majetku, na úhradu kurzových strát a pod.). Z dôvodu záväzkov sú teda cudzími zdrojmi,
- **bankové úvery a výpomoci** – zahrňujú dlhodobé úvery s lehotou splatnosti dlhšou ako 1 rok, bežné krátkodobé úvery, úvery na eskontované zmenky, ako aj krátkodobé finančné výpomoci (emitované krátkodobé obligácie, komerčné cenné papiere a pod.).

K bankovým zdrojom financovania patria:

- úverové zdroje,
 - krátkodobé úvery,
 - dlhodobé a strednodobé úvery,
 - samostatné formy financovania, napríklad leasing, faktoring a forfaiting, dotácie.
- (Alexy, 2005)

Medzi **krátkodobé cudzie zdroje** patria (Mládek, 2005):

- **záväzky z obchodného styku** - vznikajú v momente keď účtovná jednotka získa od inej jednotky výrobok, tovar, službu, materiál a podobne, čím jej vznikne povinnosť túto službu zaplatiť,
- **krátkodobé pôžičky** - sú pôžičky, ktoré sú splatné do jedného roka,
- **krátkodobé zmenky** - vznikajú z obchodného styku a považujú sa za bežný záväzok. Ak však vzniknú z finančnej operácie (pôžička) a platí sa pri nej explicitná úroková sadzba, sú považované za krátkodobú pôžičku. Ak nemajú vyslovenú úrokovú sadzbu, radia sa práve do tejto kategórie.
- **časové rozlíšenie** - sú výnosy alebo náklady, ktoré majú vplyv na čistý príjem spoločnosti vo výkaze ziskov a strát, hoci hotovosť súvisiaca s transakciou sa zatiaľ

nezmenila. Časové rozlíšenie ovplyvňuje aj súvahu, pretože zahŕňa nepenažné aktíva a pasíva. Medzi účty časového rozlíšenia patria okrem iných aj účty splatné, pohľadávky, časovo rozlíšené daňové záväzky a časovo rozlíšené úroky alebo úroky. Časové rozlíšenie sa uskutočňuje prostredníctvom úpravy účtovných zápisov na konci každého účtovného obdobia, takže vykázaná účtovná závierka môže obsahovať tieto sumy a zaznamenaním časového rozlíšenia môže spoločnosť zmerať, čo z krátkodobého hľadiska dlhuje, a tiež to, aké hotovostné príjmy očakáva.

- **dlhopisy, pôžičky a rezervy** (Alexy, 2005)

Dlhodobé cudzie zdroje -sú záväzky, ktoré sú splatné za obdobie dlhšie ako jeden rok a patria sem dlhopisy, pôžičky a rezervy. (Alexy, 2005)

1.3 Vlastné zdroje financovania

Vlastné zdroje financovania sa v oblasti financií vzťahujú na získavanie financií z interných zdrojov, ako sú napríklad zisky z podnikania, úspory, predaj aktív, alebo reinvestície späť do podnikania. Firmy môžu financovať svoj rast a investície prostredníctvom vlastných finančných zdrojov, keď majú dostatok zisku z podnikania a nemusia hľadať externé financovanie. Využívanie vlastných finančných zdrojov môže byť pre firmu výhodné, pretože nemusia platiť úroky a poplatky spojené s externým financovaním a nie sú obmedzované požiadavky investorov. Navyše využívanie vlastných finančných zdrojov môže poskytnúť väčšiu kontrolu nad podnikaním a menšie riziko straty kontroly nad podnikom.

Interné zdroje sú získavané z finančno - hospodárskej činnosti samotného podniku. Dané zdroje môžeme rozdeliť pomocou podnikových potrieb, ktoré sa objavujú počas hospodárenia podniku. Na základe toho sa rozlišujú tieto formy:

- Vklad majiteľa
- Financovanie z odpisov
- Financovanie zo zákonného rezervného fondu
- Financovanie zo zisku (samofinancovanie) (Alexy, 2005)
- Financovanie v dôsledku uvoľnenia peňazí
- Zmena majetkovej štruktúry (Alexy, 2005)

1.3.1 Vklad majiteľa

Vklad majiteľa je jeden zo základných zdrojov, pretože bez vkladu financií nie je možné začať podnikanie. Pri založení podniku vlastní (vlastníci) uskutoční pôvodný vklad kapitálu, s ktorým následne začína podnikat' (Alexy, 2005)

1.3.2 Financovanie z odpisov

Odpisovanie je definované Zákonom o dani z príjmov č. 595/2003 Z. z., „Odpisovaním sa na účely zákona rozumie postupné zahrňovanie odpisov z hmotného majetku a nehmotného majetku do daňových výdavkov, ktorý je účtovaný, alebo evidovaný a je používaný na zabezpečenie zdaniteľných príjmov.“

Odpisy sú peňažným vyjadrením opotrebovania dlhodobého hmotného a nehmotného majetku v priebehu obdobia, počas ktorého sa postupne zúčtovávajú do nákladov, následne sa znižuje hodnota tohto majetku a tým sa zabezpečujú zdroje financovania reprodukcie dlhodobého majetku. Odpisy sú v podnikovom účtovníctve nákladovou položkou, ktorá sa používa na zaznamenávanie postupného odpisovania hmotného majetku (ako sú budovy, stroje, softvér vozidlá atď.) počas predpokladanej doby ekonomickej životnosti, ktorá je stanovená zákonom. Znižujú tak zisk spoločnosti, pretože znižujú jej zdaniteľné príjmy a zvyšujú celkové náklady. (Rudolf Sivák, 2019)

1.3.3 Financovanie zo zákonných rezerv

Financovanie zo zákonných rezerv znamená, že firma alebo organizácia používa peniaze, ktoré si uložila do rezervného fondu, na financovanie svojich súčasných potrieb namiesto toho, aby si požičiavala alebo vydávala nové akcie. Rezervný fond je zvyčajne vytvorený z časti zisku, ktorý firma zarobila a ktorý nebol rozdelený ako dividendy alebo nebol použitý na nákup aktív. Financovanie z rezerv môže byť pre firmu výhodné v prípade, že potrebuje finančné prostriedky na krátkodobé alebo strednodobé projekty a nechce si požičiavať peniaze s vysokými úrokovými sadzbami alebo vydávať nové akcie, ktoré by mohli diluovať hodnotu existujúcich akcionárov. Avšak použitie rezerv na financovanie súčasných potrieb môže mať aj nevýhody, ako napríklad zníženie rezervného fondu a tým pádom menej finančných prostriedkov na nečakané výdavky v budúcnosti. Preto je dôležité, aby firma starostlivo zvážila výhody a nevýhody použitia rezerv na financovanie svojich potrieb. (Rudolf Sivák, 2019)

1.3.4 *Financovanie zo zisku*

Financovanie zo zisku alebo ináč povedané samofinancovanie, je kľúčovým faktorom pre podnikanie a zároveň aj ukazovateľ úspešnosti. Zisk pri riadení podniku sa využíva ako jeden z najdôležitejších syntetických ukazovateľov úspešnosti a efektívnosti podnikania, hlavne vo vzťahu k vloženému kapitálu. Väčšie spoločnosti majú z kvantitatívneho hľadiska k dispozícii väčší objem peňažných prostriedkov, pri menších spoločnostiach najmä ako stredné a veľké podniky sa počíta s obmedzenými zdrojmi a práve z tohto dôvodu využívajú vo väčšej miere samofinancovanie.

„Okrem toho rozsah možností financovania firmy zo zisku závisí nielen od toho, aká veľká je firma, ale aj od toho, aké je podnikové zdanenie a ako sa jej zisk používa. Na samofinancovanie možno použiť len zisk, ktorý je už zdanený a zároveň len taký, ktorý zostal vo firme po použití pre individuálne potreby vlastníka, čiže po vyplatení dividend vlastníkovi alebo jej akcionárom. Až po vyplatení dividend tak možno zvyšok týchto zdrojov využiť pre interné financovanie firmy.“ (Vlachynský, 2006)

Zisk sa po zdanení rozdeľuje vo firme tak, že najprv sa prideli fondom, najmä zákonným fondom, ale aj sociálnym a ostatným fondom. Následne sa vyplatia dividendy, tantiémy alebo iné individuálne potreby majiteľov. Použitie nerozdeleného zisku závisí od cieľov a stratégií spoločnosti a rozhodnutia manažmentu. (Vlachynský, 2006)

1.3.5 *Financovanie v dôsledku uvoľnenia peňazí*

Financovanie v dôsledku uvoľnenia peňazí je efekt z využívania uvoľneného kapitálu a znamená, že za určitých podmienok môže podnik zo zdrojov financovania obnovy financovať aj rozvojové potreby. Na rozsah efektu vplýva doba používania hmotného a nehmotného majetku. Čím je výška efektu nižšia, tým kratšia je životnosť hmotného a nehmotného majetku. Ak sa hmotný aj nehmotný majetok financujú z vlastných zdrojov, efekt z využívania uvoľneného kapitálu sa v plnom rozsahu prejaví na úrovni podniku. K interným zdrojom patrí kapitál uvoľnený racionalizáciou podnikovej činnosti vo výrobe, zásobovaní a odbyt. Táto racionalizácia skráti dobu kolobehu a uvoľní časť kapitálu na iné použitie. Môže byť spojená s technickým pokrokom, so zmenou technologického postupu a zmenou vyvolanou inovačným procesom, ktorým môže dôjsť k zníženiu nákladov na

prevádzku alebo k zvýšeniu tržieb. Podnik sám rozhoduje o samotnom majetku. (Marušin, 2000)

1.4 Samostatné formy financovania

K samostatným formám financovania zaradujeme leasing, faktoring, franchising a forfaiting.

1.4.1 Leasing

„Leasing je metódou zníženia požiadaviek na kapitál. Namiesto získania financií na nákup fixných aktív je proces skrátený získaním užívania, ale nie vlastníctva požadovaného aktíva za periodické splátky za prenájom. Leasing je založený na princípe, že príjem je získaný z používania a nie vlastníctva aktív“ (Rudolf Sivák, 2019)

Leasing môže byť:

- Operatívny,
- Finančný.

Finančný leasing môže mať niekoľko podôb:

- jednoduchý leasing,
- leverage leasing,
- zmluva o predaji a spätnom prenájme. (Rudolf Sivák, 2019)

1.4.2 Faktoring

„Ide o odkúpenie krátkodobých pohľadávok, ktoré vznikajú prevažne pri dodávkach tovaru konečnej spotreby a pri dodávkach pre výrobnú spotrebu. Faktoring patrí k novším krátkodobým formám financovania v medzinárodnom obchode. Jeho podstatou je teda odkúpenie krátkodobých pohľadávok faktoringovými spoločnosťami pred lehotou splatnosti za cenu zníženú o diskont. Faktoringová spoločnosť prepláca veriteľovi 80 až 90% z pohľadávky za to, že preberie na seba riziko vyplývajúce z nezaplatenia pohľadávky. Faktoringová spoločnosť má v prípade neplatenia právo začať voči dlžníkovi inkasné konanie.“ (Knatnerová, 2016)

Poznáme dva typy faktoringu:

- skrytý,
- otvorený. (Knatnerová, 2016)

Ďalšie členenie faktoringu:

- pravý faktoring,
- nepravý faktoring,
- jednorazový faktoring,
- revolvingový faktoring,
- úplný faktoring (main-line faktoring),
- dôverný faktoring (confidential faktoring),
- vývozný. (Knatnerová, 2016)

1.4.3 Franchising

„Existuje veľa definícií a popisov franchisingu. Zjednodušene možno franchising charakterizovať ako marketingový odbytový systém a metódu podnikania. Prakticky všetky známe definície sa však sústreďujú iba na jeho popis - systém predaja tovarov a formalizácia jeho obsahu v tzv. know-how. Žiadna definícia však podrobnejšie nepopisuje franchising ako metódu a predmet podnikania, teda ako štandardný obchodný vzťah medzi poskytovateľom franchisingu (franchisorom) a užívateľom franchisingu (franchisantom) za účelom dosiahnutia zisku pre poskytovateľa. Tento aspekt franchisingu dosiaľ nerieši ani slovenské obchodné právo a franchising ako metódu a predmet podnikania (živnosť) sa v právnych normách neformalizuje a ani nepoužíva.“ (Jozef Šétaffy, 2017, s.)

1.4.4 Forfaiting

Je odkupovanie v budúcnosti splatných pohľadávok (ide o strednodobé a dlhodobé pohľadávky) plynúcich z vývozu tovaru alebo služieb bez možnosti spätného postihu vývozcu, avšak zaistením niektorých z bankových platobných inštrumentov, ako je:

- avalovaná zmenka,
- akreditív s odloženou splatnosťou,
- banková záruka.

Forfaiting môžu využiť predovšetkým vývozcovia, ktorí potrebujú získať finančné prostriedky, aby splatili svoje záväzky voči dodávateľom. (Alexy, 2005)

1.4.5 CashPool

Cashpool je finančný nástroj, ktorý umožňuje skupine spoločností spravovať svoje peňažné prostriedky ako celok, namiesto toho, aby každá spoločnosť mala svoje vlastné účty. Skupina spoločností, ktoré sa rozhodnú spolupracovať v rámci cashpoolu, uzatvára zmluvu, ktorá určuje, ako budú finančné prostriedky zdieľané a spravované. V rámci cashpoolu sú peniaze zo všetkých účtov spoločností zhromažďované na jednom hlavnom účte, čo uľahčuje správu peňazí a zlepšuje využitie likvidity. Tento prístup môže byť výhodný najmä pre spoločnosti s veľkým počtom účtov a nízkymi objemami transakcií, ktoré by inak museli platiť vyššie poplatky za vedenie účtov. Cashpool taktiež umožňuje využiť výhody úrokov z bankových účtov, pretože peniaze sú zhromaždené na jednom účte s vysokým zostatkom. To môže viesť k nižším nákladom na úroky a zlepšenie likvidity skupiny spoločností. Cashpool môže byť realizovaný prostredníctvom rôznych bankových produktov, ako sú napríklad účty bežného účtu, termínované vklady alebo účty v rôznych menách. Každý cashpool je špecifický pre danú skupinu spoločností a musí byť navrhnutý tak, aby zodpovedal ich potrebám a požiadavkám. Rozlišujú sa dva typy cash pooling: fiktívny (notional) a reálny (zero balancing). Je určený predovšetkým pre skupinu spoločností, ktoré môžu prostredníctvom uvedeného produktu optimálne riadiť svoju likviditu, redukovať náklady na externé financovanie. (Galková, 2016)

1.4.6 Dotácie

Dotácie sú ekonomický nástroj, prostredníctvom ktorého štát podporuje presadzovanie svojich zámerov a realizuje svoju finančnú politiku.

Finančná podpora zo strany štátu (dotácie) a programy podpory z medzinárodných finančných inštitúcií a spoločenstiev (predovšetkým štrukturálne fondy EÚ) sú ďalšou významnou skupinou externých zdrojov financovania. Štátna finančná podpora ide predovšetkým k vedeckovýskumným a vývojovým prácam, realizácií zámerov štátnej štrukturálnej politiky, ekologickým projektom, sociálnym projektom, stimulácií malých a stredných podnikov, podpore exportu atď. Existujú rozličné dotácie ako priame a nepriame (Majtán, 2009, s. 103).

„Dotáciami sa podporujú najmä vedecko-výskumné, konštrukčné a vývojové práce vykonávané v podnikoch; odbory s nízkou úrovňou rentability, pričom sú však dôležité z hľadiska fungovania ekonomiky ako celku; rozvoj aktivít v nedostatočne rozvinutých územných celkoch; stabilizácia alebo rozvoj vlastného poľnohospodárstva

a potravinárstva; export tovaru a služieb a opatrenia ekologického charakteru.“ (Alexy, 2005)

1.5 Analýza finančných ukazovateľov

Finančná analýza je neoddeliteľnou súčasťou finančného riadenia, pretože pôsobí ako spätná informácia o tom, kam podnik došiel v jednotlivých oblastiach, v čom sa mu podarilo splniť jeho predpoklady a kde došlo k situácií, keď svoje predpoklady nesplnil.

Finančná analýza v širšom ponímaní zahŕňa celú škálu metód, ktoré prispievajú k riešeniu najrôznejších rozhodovacích úloh.

Základným nástrojom finančnej analýzy sú aj pomerové ukazovatele. Analýza pomerových ukazovateľov je jednou z najobľúbenejších metód predovšetkým preto, že umožňuje získať rýchly a nenákladný obraz o základných finančných charakteristikách podniku. Patria sem ukazovatele zadlženosti, likvidity, rentability, aktivity a aj pomerové ukazovatele ako napríklad ukazovatele trhovej hodnoty.

Doporučené hodnoty, ktoré sú uvedené pri niektorých ukazovateľoch sú orientačné a vychádzajú z bežnej praxe finančnej analýzy.

„Finančná stránka podnikania je neoddeliteľná od majetkovej stránky. Majetková stránka podniku predstavuje tok majetku a vo výrobnom podniku sa uskutočňuje nákupom, výrobou a predajom. Finančný tok má podobu platieb - príjmov alebo výdavkov. Okrem týchto dvoch základných tokov existujú ďalšie finančné toky, ktoré sú spojené s rozdeľovaním zisku, investovaním, výskumom a vývojom, toky spojené s úvermi a pôžičkami a toky spojené s platbami dane. Finančné a vecné toky musia byť vo vzájomnom súlade a aby sa mohli uskutočňovať všetky aktivity podniku, musia byť finančne kryté“. (Sedláček, 2010)

1.5.1 Analýza ukazovateľov zadlženosti

„Ukazovatele zadlženosti slúžia na monitorovanie štruktúry finančných zdrojov podniku. Podiel vlastných a cudzích zdrojov ovplyvňuje finančnú stabilitu podniku. Vysoký podiel vlastných zdrojov robí podnik stabilným, nezávislým, pri ich nízkom podiele je podnik labilný, výkyvy na trhu a zneistenie veriteľov môže mať vážne dôsledky. V rovnovážnom trhovom prostredí je (vo všeobecnosti) vlastný kapitál „drahší“ ako cudzí kapitál. Dividenda pre akcionára musí znamenať vyššie zhodnotenie jeho kapitálu, ako je

zhodnotenie, ktoré by dosiahol uložením vkladu v banke. Súvisí to s rôznou rizikovosťou takto alokovaného kapitálu. To spravidla (prirodzene nielen to) spôsobuje, že v kapitálových zdrojoch podnikov býva aj cudzí kapitál. Jeho existencia môže za určitých okolností ekonomické výsledky podniku, jeho rentabilitu, umocňovať“. (Zalai, Finančno-ekonomická analýza podniku, 2016)

Stupeň zadlženosti

$$\text{Výpočet} = (\text{cudzí kapitál} / \text{celkový kapitál}) * 100 \% \quad (1)$$

Vypovedá o stupni zadlženosti podniku, o rozsahu využívania dlhov na financovanie podniku a vypovedá o štruktúre finančných zdrojov. Za vysokú zadlženosť sa považuje úroveň viac ako 50% celkového kapitálu. Stupeň zadlženosti má množstvo modifikácií. Stupeň zadlženosti môže mať v čitateli bankové úvery a tým zistíme úverovú zadlženosť, ktorá môže mať podobu dlhodobej zadlženosti. (Zalai, Finančno-ekonomická analýza podniku, 2016)

Stupeň samofinancovania

$$\text{Výpočet} = (\text{vlastný kapitál} / \text{celkový kapitál}) * 100 \% \quad (2)$$

„Stupeň samofinancovania vypovedá o štruktúre finančných zdrojov. Môže mať množstvo modifikácií, napríklad v čitateli môže byť len základné imanie.“ (Zalai, Finančno-ekonomická analýza podniku, 2016)

Úverová zadlženosť

$$\text{Výpočet} = (\text{bankové úvery a finančné výpomoci} / \text{aktiva}) * 100 \% \quad (3)$$

Hovorí o podiele úverov na celkových zdrojoch podniku. Vzhľadom na to, že bankové úvery a finančné výpomoci sú súčasťou cudzieho kapitálu, hodnota tohto ukazovateľa by mala byť nižšia ako 50 %. (Zalai, Finančno-ekonomická analýza podniku, 2016)

Krytie úrokov

$$\text{Výpočet} = (\text{zisk pred zdanením} + \text{úroky(EBIT)}) / \text{úroky} \quad (4)$$

Ukazovateľ vypovedá o schopnosti podniku hrať cenu cudzieho kapitálu. Situácia je prijateľná, ak je túto cenu schopný zaplatiť, ak nie, musí znížiť zadlženosť. Ukazovateľ dáva informáciu o tom, koľkokrát je zisk pred zdanením a úrokmi vyšší ako samotné

nákladové úroky. Za najvhodnejšiu sa považuje hodnota 5, nemala by klesnúť pod 3. (Zalai, Finančno-ekonomická analýza podniku, 2016)

Finančná páka

$$\text{Výpočet} = \text{aktíva} / \text{vlastný kapitál} \quad (5)$$

Ukazovateľ vypovedá o tom, akú časť aktív tvorí vlastný kapitál. Finančná páka sa používa v oblasti financií a investovania a vyjadruje to, že investori môžu investovať viac peňazí ako majú k dispozícii využitím pôžičky alebo iných finančných nástrojov. Konkrétne, finančná páka umožňuje investovať väčšie množstvo kapitálu ako je k dispozícii na účte, a tým zvyšuje potenciálny zisk, ale aj riziko strát. Ideálna hodnota by mala byť 3,00. To značí, že podiel cudzieho kapitálu by nemal byť väčší ako cca 66,67 %. (Zalai, Finančno-ekonomická analýza podniku, 2016)

Dlhodobé krytie stálych aktív

$$\text{Výpočet} = (\text{vlastný kapitál} + \text{dlhodobý cudzí kapitál}) / \text{stále aktíva} \quad (6)$$

Ukazovateľ vyjadruje, aká časť dlhodobého majetku je financovaná z dlhodobých zdrojov. Hodnota ukazovateľa by mala byť väčšia, nanajvýš rovná 1. (Zalai, Finančno-ekonomická analýza podniku, 2016)

1.5.2 Analýza a zhodnotenie ukazovateľov výkonnosti

Pomerové ukazovatele sú v celom svete najpoužívaným metodickým nástrojom finančnej analýzy. Vyjadrujú vzťah finančno-účtovných informácií v kvantitatívnej (číselnej) podobe. Umožňujú rýchlo a bez väčších nákladov získať obraz o základných finančných charakteristikách podniku. Rentabilita vyjadruje schopnosť spoločnosti využívať zdroje a aktíva podniku na tvorbe zisku. (Zalai, Finančno-ekonomická analýza podniku, 2016)

ROA (Return on Assets) - rentabilita aktív

$$\text{Výpočet} = \text{zisk} / \text{aktíva} * 100 \% \quad (7)$$

Ukazovateľ rentability aktív vyjadruje, akú časť zisku spoločnosť dokáže vygenerovať z jednej jednotky aktív a umožňuje hodnotiť, ako efektívne využíva svoje aktíva celkovo. Referenčná hodnota pre hodnotenie rentability aktív (ROA) by mala byť odvodená z podnikových a strategických cieľov a slúžiť ako meradlo pre porovnávanie

výkonnosti. Úroveň ROA by mala byť porovnateľná s touto referenčnou hodnotou, aby bolo možné zhodnotiť, či podnik dosahuje svoje ciele. (Wagner, 2009)

ROE (Return on Equity) - rentabilita vlastného kapitálu

$$\text{Výpočet} = \text{zisk} / \text{vlastný kapitál} * 100 \% \quad (8)$$

Ukazovateľ vlastného kapitálu (ROE) umožňuje posúdiť efektívnosť, s akou spoločnosť využíva svoj vlastný kapitál na dosahovanie zisku. (Zalai, Finančno-ekonomická analýza podniku, 2016)

ROS (Return on Sale) – rentabilita tržieb

$$\text{Výpočet} = \text{zisk} / \text{tržby} * 100 \% \quad (9)$$

Ukazovateľ je označovaný aj ako zisková marža. Ukazovateľ vypovedá o zhodnotení spotrebovaných vstupov tým, že kvantifikuje výšku zisku z 1 eura tržieb. (Zalai, Finančno-ekonomická analýza podniku, 2016)

1.5.3 Analýza ukazovateľov likvidity

Finančná stratégia spoločnosti zahŕňa zabezpečenie primeranej likvidity, a to buď prostredníctvom dostatočného množstva hotovosti a ekvivalentov, alebo využitím úverových zdrojov, ktoré zabezpečia potrebné finančné prostriedky v prípade rizika nedostatočnej likvidity. (Zalai, Finančno-ekonomická analýza podniku, 2016)

Pohotovú likviditu (likvidita 1. stupňa)

$$\text{Výpočet} = \text{krátkodobý finančný majetok} / \text{krátkodobé záväzky} \quad (10)$$

Ukazovateľ vyjadruje vzťah medzi najlikvidnejšími časťami majetku a celkovými krátkodobými záväzkami. Hodnota ukazovateľa v intervale 0,2 až 0,6 naznačuje, že spoločnosť má dobré výsledky v tejto oblasti a je primerane schopná splácať svoje záväzky. (Zalai, Finančno-ekonomická analýza podniku, 2016)

Bežnú likviditu (likvidita 2. stupňa)

$$\text{Výpočet} = (\text{krátkodobý finančný majetok} + \text{krátkodobé pohľadávky}) / \text{krátkodobé záväzky}. \quad (11)$$

Čitateľ zlomku je v porovnaní s L1 rozšírený o KD pohľadávky. Za odporúčané hodnoty sa považujú tie, ktoré sú v intervale 1-1,5. KD záväzky nemajú presiahnuť objem

finančného majetku a KD pohľadávok. Bežná likvidita zvyčajne zahŕňa hotovosť a krátkodobé finančné aktíva, ktoré sú k dispozícii okamžite alebo v krátkom časovom horizonte. Konkrétne sa zvyčajne hovorí o likvidite v horizonte niekoľkých dní až týždňov, čo umožňuje podniku splniť svoje záväzky a zabezpečiť, aby mohol pokračovať v svojej prevádzke bez prekážok. (Zalai, Finančno-ekonomická analýza podniku, 2016)

Celková likvidita (likvidita 3. stupňa)

$$\text{Výpočet} = (\text{krátkodobý finančný majetok} + \text{krátkodobé pohľadávky} + \text{zásoby}) / \text{krátkodobé záväzky} \quad (12)$$

Ukazovateľ vyjadruje schopnosť spoločnosti uspokojiť svojich veriteľov v prípade, že by všetky jej obežné aktíva boli okamžite premenené na hotovosť. Smernicou pre hodnotenie tohto ukazovateľa je interval 2 až 2,5. Hovorí, že krátkodobé záväzky celkom nemajú presiahnuť 40 - 50% hodnoty obežného majetku (bez dlhodobých pohľadávok). (Zalai, Finančno-ekonomická analýza podniku, 2016)

Podiel EBITDA na tržbách

$$\text{Výpočet} = (\text{zisk po zdanení} + \text{nákladové úroky} + \text{odpisy}) / \text{tržby} \quad (13)$$

EBITDA je finančný ukazovateľ používaný na vyhodnotenie finančného výkonu podniku. Umožňuje porovnať výkonnosť spoločností bez vplyvu rozdielnych úrokových sadzieb, daňových sadzieb a odpisových politík, čo vedie k presnejšiemu a relevantnejšiemu porovnaniu. Všeobecná definícia EBITDA hovorí, že ide o zisk pred úrokmi, zdanením a odpismi. (Zalai, Finančno-ekonomická analýza podniku, 2016)

1.5.4 Analýza ukazovateľov aktivity

„Ukazovatele aktivity umožňujú vyjadriť, kvantifikovať a teda aj analyzovať, ako efektívne podnik využíva svoj majetok. Primerané využitie je podmienkou konsolidovanej finančnej situácie. Nedostatočné využitie má za následok rovnakú situáciu, ako keby mal podnik priveľa majetku. S tým sú spojené nadpriemerné náklady, pretože majetok treba ochraňovať, úver, ktorý plodí vysoký úrok, atď. Ani stav, kedy má podnik príliš veľa majetku, nie je dobrý, pretože jeho veľká časť môže byť krytá úverom a vysoký stav majetku si vyžaduje vysoké náklady na udržiavanie a údržbu.“ (Zalai, Finančno-ekonomická analýza podniku, 2016)

Doba obratu zásob

$$\text{Výpočet} = \text{priemerný stav zásob} * 360 / \text{tržby} \quad (14)$$

„Ukazovateľ vypovedá o tom, koľko dní trvá jedna obrátka zásob. V menovateli možno namiesto tržieb použiť tiež náklady.“ (Zalai, Finančno-ekonomická analýza podniku, 2016)

Doba obratu (inkasa) krátkodobých pohľadávok

$$\text{Výpočet} = \text{priemerný stav pohľadávok} * 360 / \text{tržby} \quad (15)$$

„Výpoved' ukazovateľa je analogická ako u zásob. Vyčísľuje, koľko dní v priemere trvá, kým od vzniku nároku na platbu dôjde k inkasu. Za pohľadávky možno tiež dosadiť pohľadávky z obchodného styku. Z informácií o platobnej disciplíne odberateľov zistíme, koľko času uplynie od realizácie (fakturácie) po úhradu.“ (Zalai, Finančno-ekonomická analýza podniku, 2016)

Doba splácania záväzkov

$$\text{Výpočet} = (\text{priemerný stav záväzkov} * 360 / \text{náklady}) \quad (16)$$

„Kvantifikuje sa doba trvania úhrady záväzku od jeho vzniku. Je prirodzené, že každý podnikateľský subjekt radšej inkasuje, ako platí. Príliš veľký rozdiel medzi dobami splatnosti však vypovedá o nekonsolidovaných hospodárskych vzťahoch. Ak je tento jav priestorový, môže spôsobiť spomalenie či dokonca stagnáciu peňažných tokov v ekonomike. Variantne je možné vyčísliť ukazovateľ len pre záväzky z obchodného styku. V tom prípade sa v menovateli nachádzajú len náklady na obstaranie predaného tovaru a výrobná spotreba.“ (Zalai, Finančno-ekonomická analýza podniku, 2016)

Doba obratu aktív

$$\text{Výpočet} = (\text{priemerný stav aktív} * 360 / \text{tržby}) \quad (17)$$

„Ukazovateľ vypovedá o tom, koľkokrát sa aktíva (neobežné aktíva) obrátia za rok (obdobie môže byť definované, ale to musí byť zohľadnené v čitateli počtom dní) - obrat aktív (stálych aktív).“ (Zalai, Finančno-ekonomická analýza podniku, 2016)

2 Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania

2.1 Cieľ práce

Cieľom bakalárskej práce je uskutočniť analýzu zdrojov financovania vybraného podnikateľského subjektu, ktorá spočíva v zhodnotení finančnej situácie vybraného podniku, stavu zloženia a vývoja jednotlivých zdrojov financovania za obdobie rokov 2018 - 2021.

Čiastkovými cieľmi sú:

- teoretické vymedzenie a charakteristika jednotlivých cudzích a vlastných zdrojov financovania podniku,
- zistenie kapitálovej štruktúry podniku,
- finančná analýza a výpočet vybraných pomerových finančných ukazovateľov a porovnanie vypočítaných hodnôt s optimálnymi hodnotami a zhodnotenie finančnej situácie vybraného podniku,
- posúdenie efektivity riadenia dostupných zdrojov financovania v podmienkach SR.

2.2 Metodika práce a metódy skúmania

Bakalárska práca bola vypracovaná na základe získaných teoretických poznatkov z dostupných knižných, prípadne internetových zdrojov a podnikových výkazov účtovnej závierky spoločnosti SLOVNAFT, a. s..

Zamerali sme sa na zhodnotenie možností využívania cudzích a vlastných zdrojov financovania podniku v období rokov 2018 - 2021 s poukázaním na ich štruktúru. Vývoj jednotlivých zdrojov sme rozpracovali do grafických zobrazení.

V ďalšej časti sme vypočítali a následne zhodnotili vybrané finančné pomerové ukazovatele zadlženosti, ukazovatele výkonnosti, ukazovatele likvidity a ukazovatele aktivity. Vývoj jednotlivých pomerových ukazovateľov sme rozpracovali do grafických zobrazení.

Podkladmi pre analýzu zdrojov financovania boli účtovné závierky spoločnosti SLOVNAFT, a. s. získané z Registra účtovných závierok Ministerstva financií Slovenskej republiky, ktorý je oficiálnym zdrojom o finančnom hospodárení podnikov a výročných správ podniku.

3 Výsledky práce a diskusia

3.1 Predstavenie analyzovaného podniku

SLOVNAFT, a. s. so sídlom v Bratislave, je rafinérsko-petrochemická spoločnosť s ročným spracovaním 5,5 - 6 miliónov ton ropy. Spoločnosť okrem výroby, skladovania, distribúcie a veľkoobchodného predaja výrobkov z ropy disponuje najväčšou maloobchodnou sieťou v rámci Slovenskej republiky, zameranou na predaj motorových palív a mazív a na poskytovanie širokej škály služieb motoristom.

Rafinéria SLOVNAFT, a.s., sa po intenzívnej modernizácii vyznačuje vysokým stupňom konverzie a flexibility, vďaka čomu patrí v súčasnosti medzi tri najmodernejšie rafinérie v Európe. Vysoká kvalita produkcie je významnou konkurenčnou výhodou – až 80 % vyrobených motorových palív je exportovaných, prevažne na trhy členských krajín EÚ. (Slovnaft, Slovnaft, 2023)

V roku 2000 sa stal SLOVNAFT, a.s. súčasťou významnej stredoeurópskej ropno-plynárskej Skupiny MOL Group, najrýchlejšie rastúceho konzorcia v oblasti chemického priemyslu. (Slovnaft, Slovnaft, 2022)

Jediným vlastníkom spoločnosti SLOVNAFT, a.s. je MOL Nyrt., ktorá spolu so svojimi dcérskymi spoločnosťami a partnermi spoločne vytvára najväčšiu rafinérsko-petrochemickú skupinu v strednej Európe. Skupina MOL Group má sídlo v Budapešti v Maďarsku. Pôsobí vo viac ako 30 krajinách s dynamickou medzinárodnou pracovnou silou 26 000 ľudí. Jej petrochemické výrobné sú integrované s prevádzkovými činnosťami v ropnom priemysle, čo vedie k zabezpečeniu spoľahlivosti dodávok. Výhody vyplývajúce z integrácie rafinérie poskytujú istotu v zabezpečení dodávok surovín, robustné finančné zázemie a silnú pozíciu na regionálnych trhoch, ako aj vysokú kvalitu výrobkov, ktorá je zaistená najmodernejšou technológiou. (Group, 2023)

Základné časti štruktúry SLOVNAFT, a.s.

- Vedenie: Spoločnosť SLOVNAFT, a.s. je vedená generálnym riaditeľom a manažmentom, ktorý zodpovedá za riadenie a koordináciu celkovej činnosti spoločnosti.
- Oddelenia: Spoločnosť SLOVNAFT, a.s. má rôzne oddelenia zodpovedné za rôzne časti činnosti spoločnosti, ako napríklad oddelenie financií, marketingu, výroby, logistiky a podobne.

- Divízie: SLOVNAFT, a.s. má niekoľko divízií, ktoré zodpovedajú za rôzne časti podnikania, vrátane rafinérie, petrochemických závodov, predaja a distribúcie pohonných hmôt, ale aj energetických a environmentálnych projektov.
- Zákazníci: SLOVNAFT, a.s. má širokú škálu zákazníkov, od malých podnikov až po veľké korporácie, ktorí využívajú jej produkty a služby. (Slovnaft, Slovnaft, 2023)

Sortiment vyrábaných produktov

Pohonné hmoty: automobilové benzíny, motorová nafta, LPG, letecký petrolej a pretekárske palivá.

Plasty: polyméry, monoméry, chemické produkty, vykurovacie oleje.

Asfalty: cestné asfalty, modifikované cestné asfalty, oxidované stavebnoizolačné asfalty, primárne asfalty a oxidačné zmesi.

Chemické výrobky: toluén, xylén, orto xylén, kvapalná síra, benzén.

Výrobky VÚRUP: špeciálne produkty: Calsit, Nalsit, potasit, Y-sit, Alkamix, Alkamix špeciál, Delubol. (Slovnaft, Slovnaft, 2023)

3.1.2 Cash Pool v podniku SLOVNAFT, a.s.

Obchodnou stratégiou Skupiny MOL je zabezpečenie efektívnej, optimálnej formy financovania spoločností Skupiny MOL s využitím výhod a lepšej konkurenčnej pozície, ktorú Skupina ponúka.

Skupina MOL ocenila prínos cash-poolingu a rozhodla sa implementovať tento produkt v roku 2018 za účelom zabezpečenia optimalizácie riadenia likvidity a poskytnutia ostatných služieb prostredníctvom cash pool systému. Spoločnosť MOL Group využíva zero balancing typ. Pomocou tohto typu dochádza k zníženiu zostatkov na prebytkovom účte na nulový zostatok a pri deficitnom účte doplnenie účtu tiež na nulový zostatok.

Podmienkou fungovania cash-pool systému je, aby mala každá účastnícka spoločnosť otvorený účet v jednej banke. Okrem týchto účtov je vedený ešte hlavný účet tzv. „master account“ pre účely koncentrácie finančných prostriedkov všetkých účastníkov cash-pool systému. Hlavný účet je vedený spoločnosťou MOL Group Finance S. A.

SLOVNAFT, a.s. sa pripojila do cash-pool systému Skupiny MOL vo februári 2020. Podmienkou fungovania tohto systému bolo okrem iného otvorenie bežného bankového účtu v tej istej banke pre všetky spoločnosti zapojených do cash pool.

V súlade s cash pool zmluvou sú poskytované nasledujúce služby:

- I. Poskytovanie finančných prostriedkov prostredníctvom cash-pool systému
- II. Poskytovanie služby konverzie
- III. Vedenie virtuálnych účtov
- IV. Vzájomné započítavanie pohľadávok a záväzkov

I. Cash-pooling je metóda optimalizácie vedenia podnikových účtov, ktorou sa na dennej báze zabezpečuje konsolidácia zostatkov účtov v rámci skupiny podnikov.

V cash-pool systéme na konci každého dňa sa konečný stav na účtoch spoločností Skupiny Slovnaft vedených v prospech alebo na ťarchu hlavného účtu vedeného spoločnosťou MOL Group Finance.

II. Poskytovanie služby konverzie znamená, že na týždennej báze sa zostatok na účte spoločnosti v USD prevádza na funkčnú menu t. j. v prípade Slovnaftu sa jedná o prevod z USD na EUR.

III. Vedenie virtuálnych účtov spoločnosťou MOL Group Finance v rámci systému automatizácie platieb pre všetky dcérske spoločnosti je bezplatné.

IV. Účelom vysporiadania a vzájomného započítavania pohľadávok a záväzkov je optimalizácia riadenia likvidity Skupiny MOL, zabezpečenie ich riadneho, včasného plnenia, čo vedie k udržateľnej likvidnej pozícii na úrovni celej Skupiny MOL. Započítanie pohľadávok a záväzkov je prepojený systém s cash-pool systémom. Pri vysporiadaní pohľadávok a záväzkov sa čaká až do doby ich splatnosti. Táto služba je bezplatná. (interný zdroj SLOVNAFT a.s.)

3.2 Analýza zdrojov financovania podniku SLOVNAFT, a.s.

3.2.1 Účtovná závierka

K vykonaniu analýzy zdrojov financovania podniku, bolo potrebné poznať jej dosiahnuté výsledky. Pre analýzu zdrojov financovania sme zvolili obdobie rokov 2018 - 2021.

V tabuľkách (pozri prílohy) uvádzame zdrojové údaje z účtovných závierok za roky 2018 - 2021 spoločnosti SLOVNAFT, a.s., z ktorých sme vychádzali pri analýze zdrojov financovania.

3.2.2 Analýza vlastných zdrojov financovania

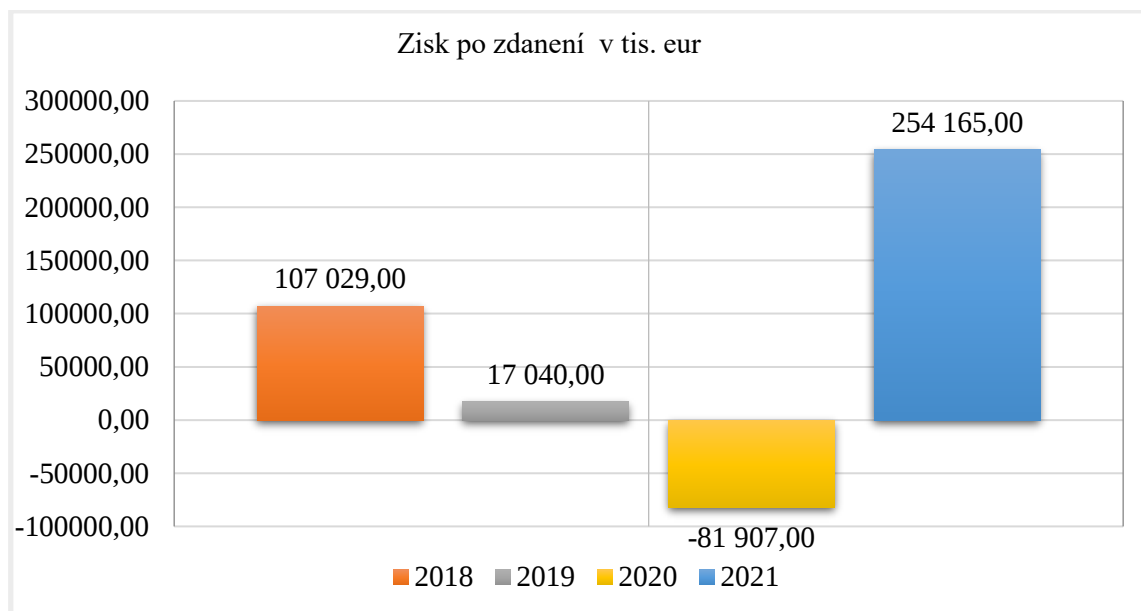
Vyhodnotenie zdrojov financovania v spoločnosti SLOVNAFT, a.s. sme vykonali na základe získaných údajov z účtovnej závierky a na ich hodnoty poukazujeme formou grafického zobrazenia.

Graf 1: Tržby celkovo a z predaja vlastných výrobkov

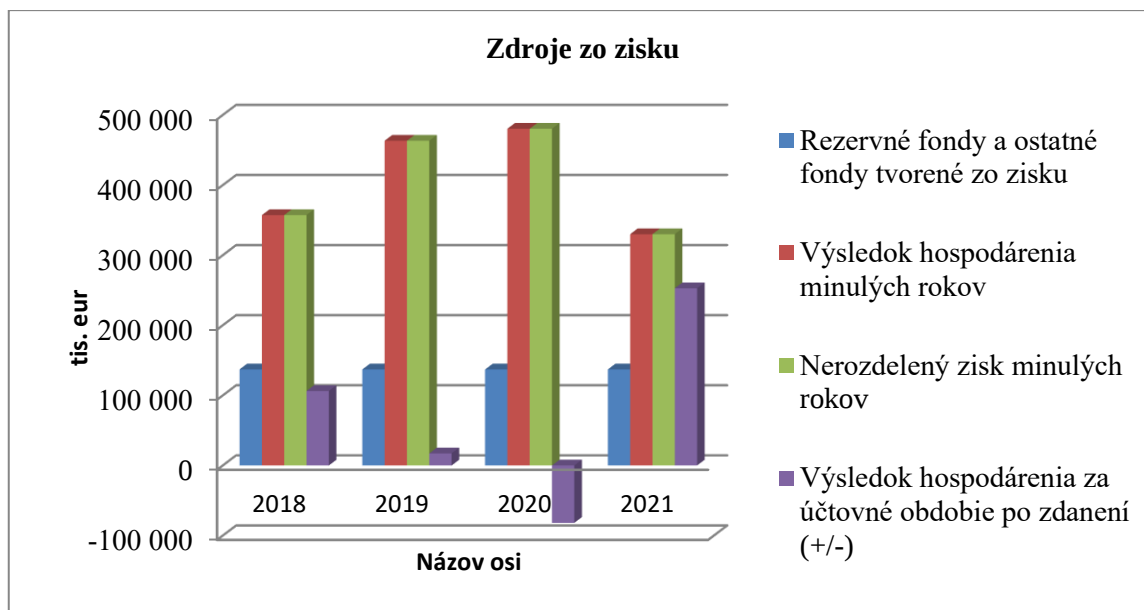
Graf č.1 poukazuje na vývoj tržieb celkovo a vývoj tržieb z predaja vlastných výrobkov od roku 2018 - 2021. Tržby z predaja vlastných výrobkov klesli v roku 2019 oproti roku 2018 o 9 %. Tržby celkom v roku 2019 klesli o 4,6 % oproti roku 2018. V roku 2020 však podnik dosiahol pokles tržieb o viac ako 25 %. K faktorom, ktoré ovplyvnili pokles tržieb zaraďujeme svetovú pandémiu COVID-19 a s tým spojené radikálne obmedzenia pohybu, prejavilo sa to dočasnou redukciou dopytu po palivách a tiež precenenie zásob v dôsledku prudkého poklesu cien ropy. V určitom momente bola cena ropy na burze záporná, teda predávajúci musel platiť kupujúcemu za odber ropy. V roku 2021 bol zaznamenaný priaznivý vývoj tržieb, ktoré stúpili o viac ako 50 % v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Tento nárast bol ovplyvnený zrušením určitých pandemických opatrení. Spoločnosť SLOVNAFT, a.s. predala v roku 2021 na domácom a zahraničnom trhu celkovo 3,96 milióna ton motorových palív, čo bolo o 2,9 % viac ako v roku 2020. Nárast tržieb z predaja motorových palív v roku 2021 bol v porovnaní s rokom 2020 vyšší

o 48,8 %. Dôvodom bolo nielen prudké zvýšenie kótovaných cien výrobkov, ale aj stabilnejší chod prevádzky v roku 2021.

Graf 2: Zisk po zdanení

Graf č. 2 poukazuje na vývoj zisku po zdanení. Vidíme, že v roku 2019 a 2020 spoločnosť zaznamenala výrazný pokles zisku oproti roku 2018. Rok 2019 priniesol spoločnosti pokles zisku o 84 % oproti roku 2018, čo v značnej miere spôsobil aj pokles tržieb za predaj vlastných výrobkov o viac ako 317,2 mil. eur. Ďalším vplyvom na znížení zisku a dosiahnutí straty v roku 2020 bolo aj precenenie zásob spôsobené rapídny poklesom cien ropy. Následne v roku 2019 zisk spoločnosti dosiahol stratu 81, 907 mil. eur. Táto účtovná strata bola uhradená z nerozdeleného zisku minulých období. Rok 2021 bol úspešný, lebo spoločnosť dosiahla zisk 254,165 mil. eur.

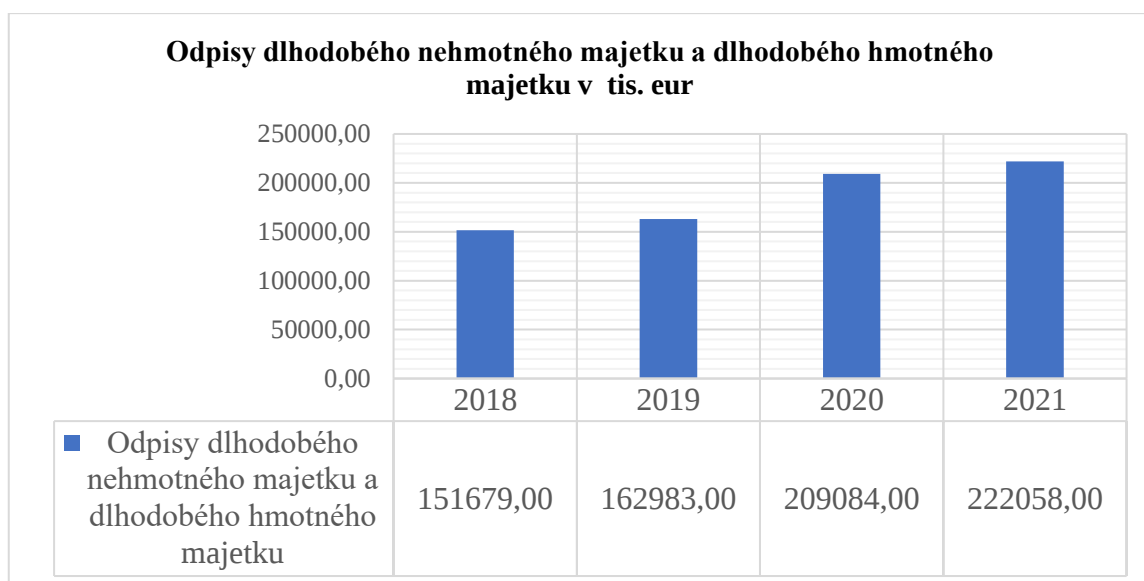

Graf 3. Zdroje zo zisku

O rozdelení zisku a vysporiadaní straty akciovej spoločnosti rozhoduje až valné zhromaždenie na základe návrhu, ktorý mu predkladá predstavenstvo. Najskôr však musí valné zhromaždenie riadnu individuálnu účtovnú závierku schváliť. Akciová spoločnosť vytvára zákonný rezervný fond už pri svojom vzniku. Je povinná ho však každoročne dopĺňať o sumu určenú v stanovách, najmenej však vo výške 10 % z čistého zisku vyčísleného v riadnej účtovnej závierke, až do dosiahnutia výšky rezervného fondu určenej v stanovách, najmenej však do výšky 20 % základného imania.

V grafe č. 3 môžeme vidieť, že podnik si zachováva stabilnú výšku rezervného fondu. Zákonný rezervný fond je vo výške 136,952 mil. eur a je zriadený v súlade so slovenskou legislatívou na krytie potenciálnych budúcich strát. Zákonný rezervný fond sa nerozdeľuje.

Dividendy schválené akcionármi na riadnom valnom zhromaždení dňa 17. júna 2021 predstavovali 70 mil. eur, čo zodpovedá 3,3939 eur na jednu akciu. Dividendy boli vyplatené z nerozdeleného zisku minulých období.

Graf 4: Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku

V grafe č. 4 pozorujeme každoročný nárast odpisov. Podnik SLOVNAFT, a.s. pravidelne investuje do rozvoja a obnovy dlhodobého hmotného a nehmotného majetku. Bežné náklady na opravy a údržbu a režijné náklady sa účtujú do nákladov v období, v ktorom vznikli. V roku 2021 investície v objeme 45 miliónov eur smerovali do projektov zameraných na zvýšenie prevádzkovej spoľahlivosti a zvyšovanie efektívnosti výrobného procesu. Ďalej do projektov zameraných na budúci rast smerovali investície v hodnote 6 miliónov Eur. V segmente maloobchodu predstavovali kapitálové výdavky takmer 15 miliónov eur. Investičná činnosť bola zameraná na modernizáciu čerpacích staníc v nepalivovej časti – rekonštrukciu obchodných priestorov do konceptu Fresh Corner, inštaláciu moderných umývacích liniek, zabezpečenie spoľahlivej a bezpečnej prevádzky čerpacích staníc a ochranu životného prostredia. Spoločnosť SLOVNAFT, a.s. každú zložku dlhodobého nehmotného a hmotného majetku odpisuje rovnomerne počas jej predpokladanej doby ekonomickej životnosti. Obvyklé doby životnosti pre rôzne typy dlhodobého nehmotného a hmotného majetku sú nasledovné: Softvér 3 – 5 rokov

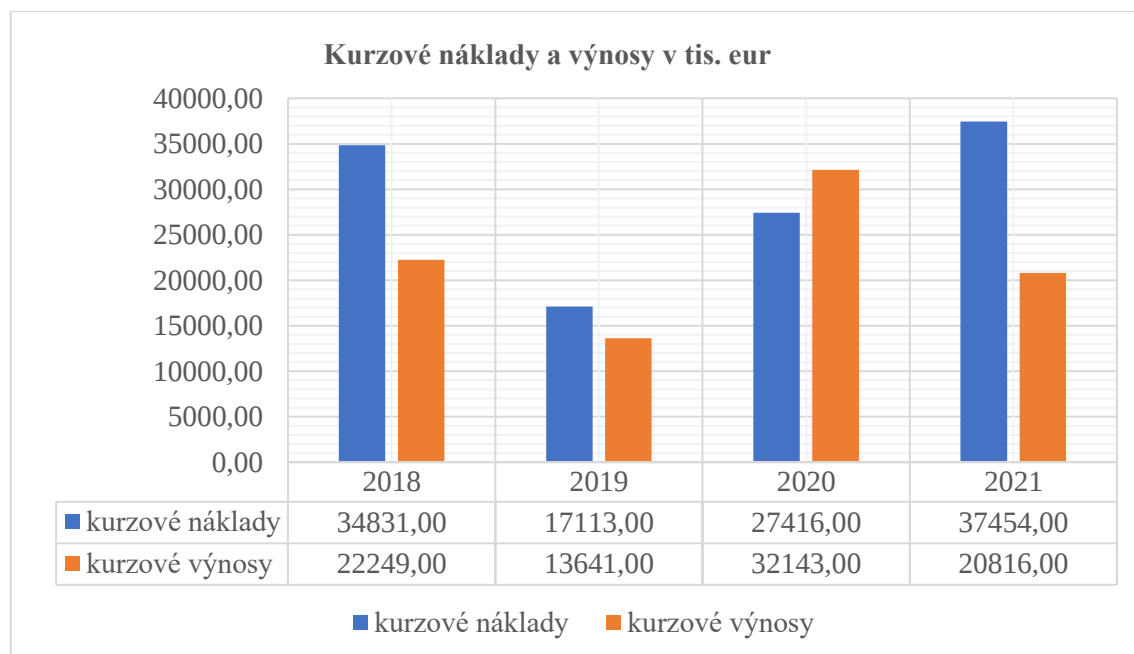
Budovy 30 – 50 rokov

Stroje a zariadenia 8 – 20 rokov

Ostatný dlhodobý majetok 4 – 8 rokov

Prenajatý majetok sa odpisuje rovnomerne počas odhadovanej doby prenájmu alebo počas doby životnosti majetku podľa toho, ktorá je kratšia. Náklady na pravidelnú údržbu a revíziu sa odpisujú dovtedy, pokiaľ sa nezačne s ďalšou, podobnou údržbou na tom istom majetku.

Doba životnosti a odpisové metódy sa preverujú minimálne raz ročne s cieľom zabezpečiť konzistentnosť metódy a doby odpisovania s očakávaným prílivom ekonomických úžitkov z dlhodobého nehmotného a hmotného majetku.

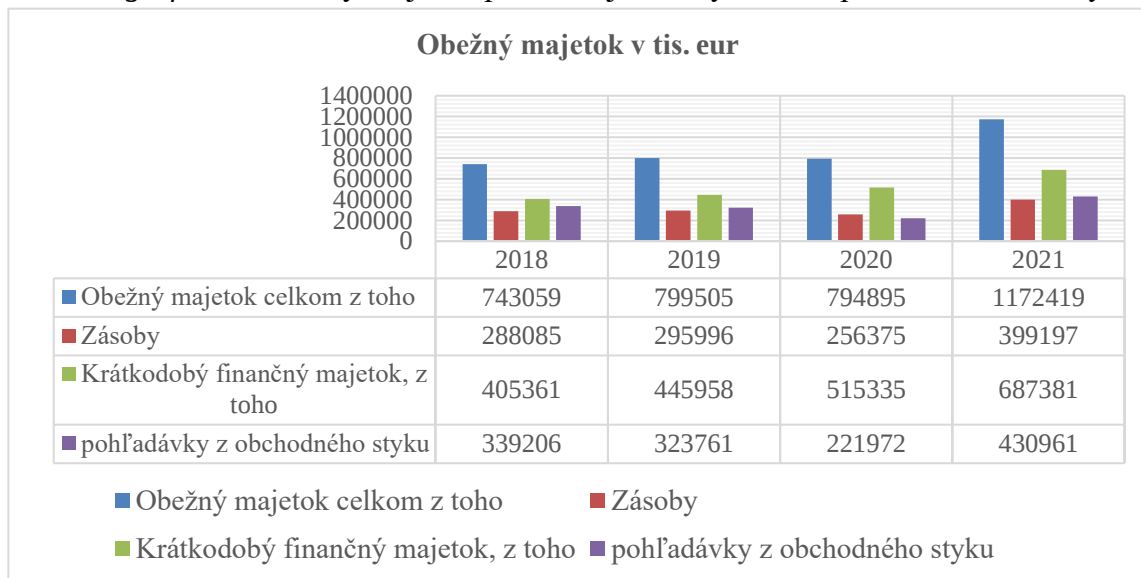
Graf 5: Kurzové náklady a výnosy

Na základe ekonomickej povahy zásadných udalostí a okolností bola za menu prezentácie spoločnosti SLOVNAFT, a.s. stanovená mena euro (€). Transakcie v cudzích menách sa účtujú v mene euro, pričom pri čiastke v cudzej mene sa použije výmenný kurz medzi menou euro a cudzou menou platný v deň uskutočnenia transakcie. Peňažné aktíva a záväzky vyjadrené v cudzej mene sa prepočítavajú do funkčnej meny kurzom platným v posledný deň účtovného obdobia. Položky ocenené v reálnej hodnote a vyjadrené v cudzej mene sa prepočítavajú kurzom platným v deň stanovenia ich reálnej hodnoty. Kurzové rozdiely ako z obchodných pohľadávok a záväzkov, tak aj z pôžičiek, sú zaúčtované ako finančný výnos alebo náklad. Kurzové rozdiely zo zúčtovania peňažných položiek kurzom, ktorý sa líši od kurzu, v ktorom boli prvotne zaúčtované, sa vykazujú v zisku/strate v období, v ktorom vznikli. Vývoj kurzových výnosov a nákladov, ktoré vznikli z dôvodu obchodovania s tretími krajinami a krajinami EU, ktoré nemajú menu euro je zobrazený v *grafe č. 5*.

Spoločnosť svoj predaj v sledovanom období na Slovensku v roku 2019 realizovala z celkových tržieb v objeme 44,26 % a v roku 2021 to bolo iba 31,23 %, v Českej republike predaj v roku 2021 bol v objeme 17,51 % a v Maďarsku 17,85 %. Okrem týchto

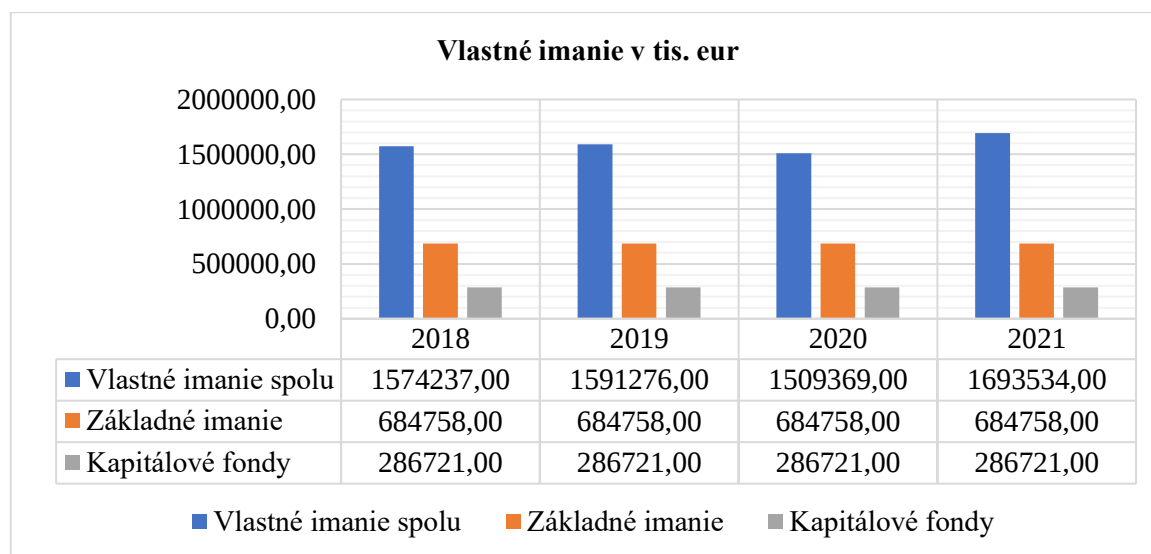
krajín sa predaj realizuje do Poľska, Rakúska, Nemecka, Talianska, Chorvátska, Rumunska, Srbska, Holandska, Švajčiarska, Veľkej Británie a ostatných krajín.

V grafe č. 6 obežný majetok predstavuje všetky aktíva spoločnosti, od ktorých sa

Graf 6: Obežný majetok

očakáva, že budú predané, spotrebované, použité alebo vyčerpané štandardnými obchodnými operáciami v trvaní jedného roka. Zásoby spoločnosti SLOVNAFT, a.s. zahŕňajú nakúpenú ropu, nedokončenú výrobu a polotovary, hotové výrobky a tovar určený na ďalší predaj. V roku 2021 objem spracovanej ropy bol vo výške 5,5 mil. ton.

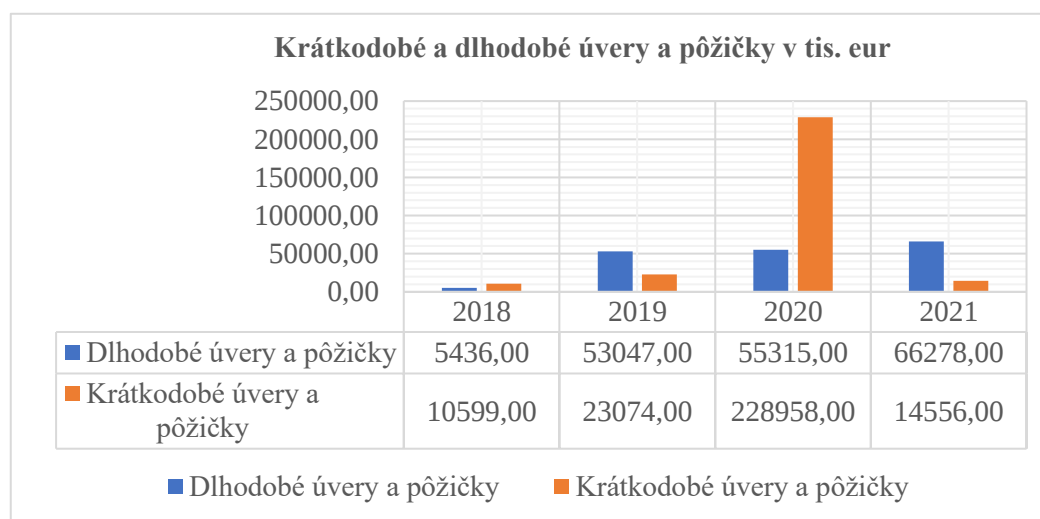
Graf 7: Vlastné imanie

Základné imanie Spoločnosti pozostáva z 20625229 kmeňových akcií v nominálnej hodnote 33,20 eur na akciu. Všetky tieto akcie boli emitované a splatené v plnej výške. So všetkými vydanými akciami sú spojené rovnaké práva. Majoritným akcionárom Spoločnosti SLOVNAFT, a.s. spoločnosť MOL Nyrt. so sídlom v Maďarsku.

Emisné ážio, je kladný rozdiel medzi skutočne dosiahnutou predajnou cenou akcií a ich cenou nominálnou. Ide o čiastku, o ktorú bol kapitál akciovej spoločnosti zhodnotený trhom. Hodnota emisného ážia v spoločnosti SLOVNAFT, a.s. je vo výške 121,119 mil. eur a je súčasťou vlastného imania.

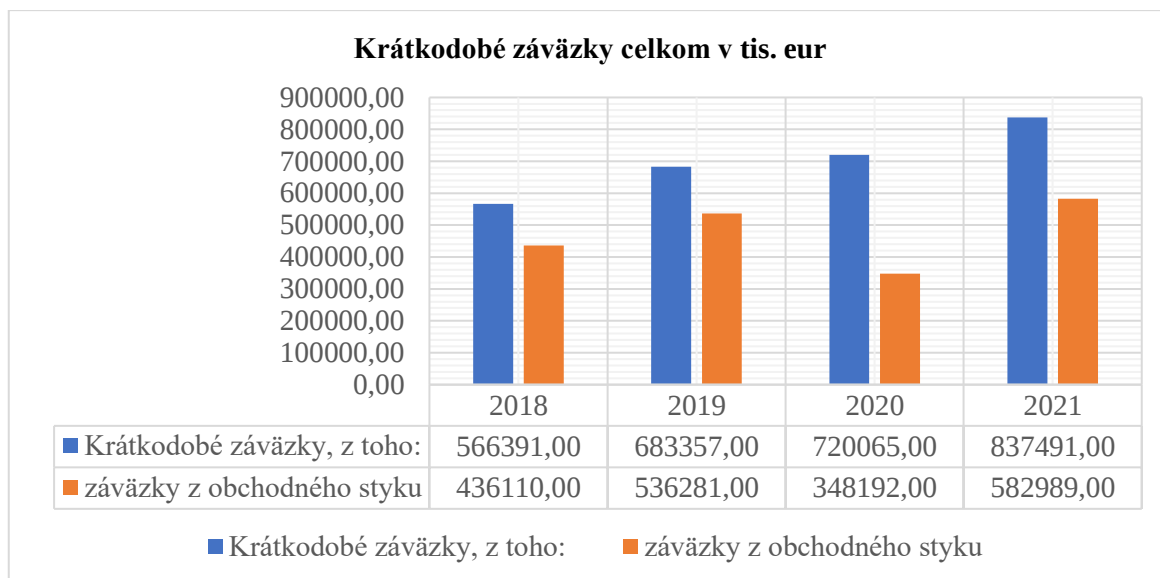
3.2.3 Analýza cudzích zdrojov financovania

V nižšie uvedených grafoch je znázornená analýza cudzích zdrojov spoločnosti SLOVNAFT, a.s..

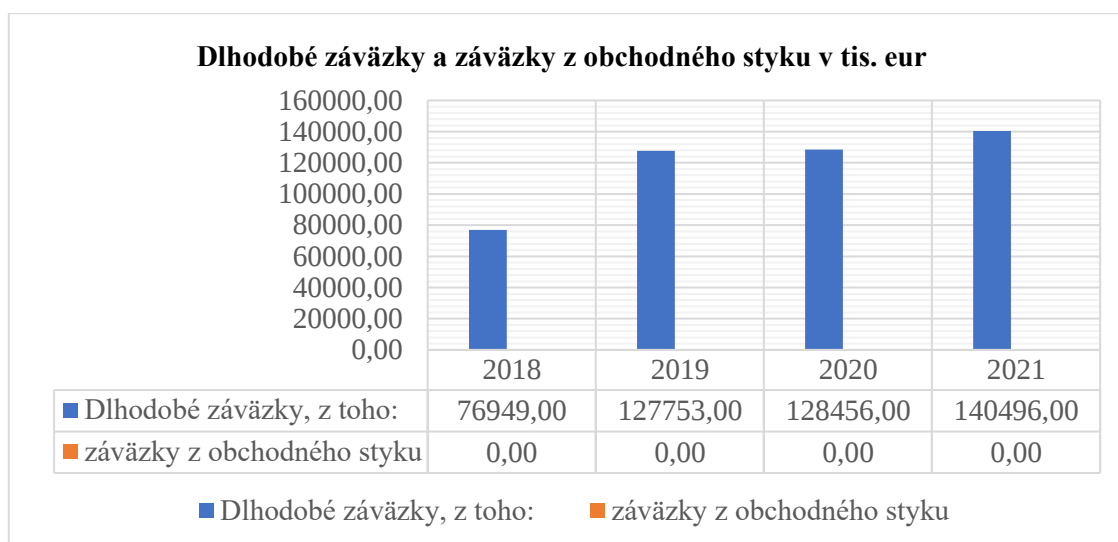
Graf 8: Krátkodobé a dlhodobé úvery a pôžičky

V grafe č. 8 pozorujeme pohyby krátkodobých a dlhodobých úverov a pôžičiek. V roku 2019 spoločnosť mala dlhodobé úvery a pôžičky vyššie o 47 611 eur ako v predošlom roku 2018. V roku 2020 nastal výrazný nárast krátkodobých úverov a pôžičiek na 228, 958 mil. eur v porovnaní s predošlými rokmi 2018 a 2019. V roku 2021 krátkodobé úvery a pôžičky klesli na 14, 556 mil. eur. V roku 2021 mala schválený úverový rámec na zdroje v celkovej výške 422, 2 mil. eur, z čoho krátkodobé boli vo výške 341, 3 mil. eur a dlhodobé 80, 8 mil. eur. Čerpanie celkom bolo vo výške 40 % . Krátkodobé úvery sú nezaručené bankové revolvingové a kontokorentné.

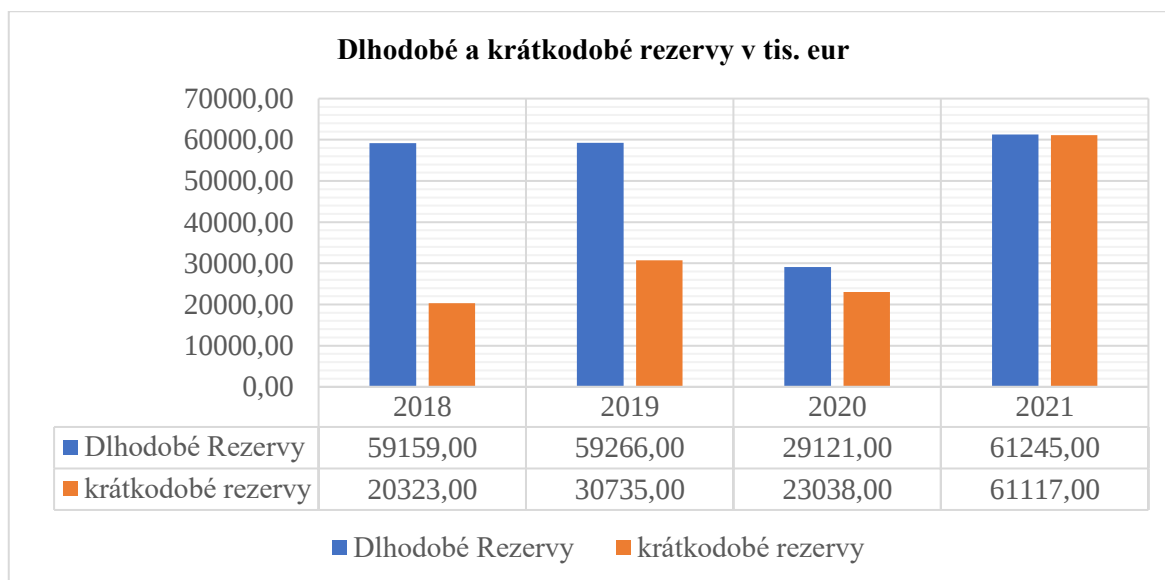
Graf 9: Krátkodobé záväzky celkom

V grafe č. 9 sú zobrazené krátkodobé záväzky. Spoločnosť SLOVNAFT, a.s. medzi krátkodobé záväzky zaraďuje záväzky z obchodného styku a ostatné krátkodobé finančné záväzky, prijaté finančné zábezpeky, záväzky z ukončených nevysporiadaných derivátových obchodov, záväzky voči akcionárom (dividendy) a ostatné finančné záväzky ocenené v reálnej hodnote so zmenami vykázanými do zisku alebo straty, ostatné krátkodobé nefinančné záväzky a to dane, odvody, pokuty, záväzky voči zamestnancom, zálohy prijaté od odberateľov, záväzky z vernostného programu BONUS a verejné zdravotné a sociálne poistenie. Z celkových krátkodobých záväzkov záväzky z obchodného styku predstavujú čiastku 69,6 %.

Graf 10: Dlhodobé záväzky a záväzky z obchodného styku

V grafe č. 10 hodnota dlhodobých záväzkov predstavuje sumu dlhodobých úverov, pôžičiek a záväzkov. Ich hodnota sa v priebehu sledovaného obdobia každoročne zvyšovala. V roku 2021 v porovnaní s rokom 2018 to bolo navýšenie o 82,6 %.

Graf 11: Dlhodobé a krátkodobé rezervy

Graf č. 11 ukazuje ako spoločnosť SLOVNAFT, a.s. vykazuje a vytvára rezervy, ak to vyžaduje zákon alebo ich vytvára aj v dôsledku udalosti z predchádzajúceho obdobia, vyrovnaním ktorej sa očakáva pravdepodobný úbytok podnikových zdrojov predstavujúcich ekonomické úžitky, pričom výšku uvedenej povinnosti možno spoľahlivo odhadnúť. Rezervy sa prehodnocujú ku koncu každého účtovného obdobia a ich výška sa

upravuje tak, aby odrážala aktuálny najlepší odhad. Výška rezervy predstavuje súčasnú hodnotu výdavkov, ktoré zohľadňujú existujúce riziká a ktoré bude pravdepodobne treba vynaložiť na vyrovnanie daného záväzku.

Spoločnosť SLOVNAFT, a.s. v roku 2021 vytvárala nasledovné rezervy:

- rezervu na výdavky súvisiace s ochranou životného prostredia,
- rezervu na odstupné,
- rezervu na odchodné
- rezervu na emisie skleníkových plynov
- rezervy na súdne spory a správne konania a iné

Hodnoty vybraných rezerv sú uvedené v *tabuľke č. 1*.

Tabuľka 1: Rezervy

Položka	Ochrana ŽP	Odchodné	Jubilejné	Ostatné	Spolu
Krátkodobé v tis. eur	4 196	944	299	55 678	61 117
Dlhodobé v tis. eur	46 697	12 252	2 296	-	61 245

3.2.4 Samostatné formy financovania

Leasing

Štruktúra leasingu, ktorý spoločnosť SLOVNAFT, a.s. využíva z časového hľadiska splátok je uvedená v *tabuľke č. 2*.

Tabuľka 2: Splátky leasingu

tis. eur	2018	2019	2020	2021
Do 1 roka	890	13 138	13 935	14 819
Od 1 roka do 5 rokov	33 00	30 976	32 110	42 003
Nad 5 rokov	3 702	31232	21 820	31 696

Dotácie

Spoločnosti SLOVNAFT, a.s. boli poskytnuté štátne dotácie. Ak sa dotácia vzťahuje na úhradu nákladov, vykazuje sa ako výnos počas doby potrebnej na systematické kompenzovanie dotácie s nákladmi, na ktorých úhradu je dotácia určená. Ak sa dotácia vzťahuje na obstaranie dlhodobého majetku, reálna hodnota dotácie sa účtuje do výnosov budúcich období a rovnomerne sa zúčtováva do zisku/straty počas odhadovanej životnosti príslušného majetku.

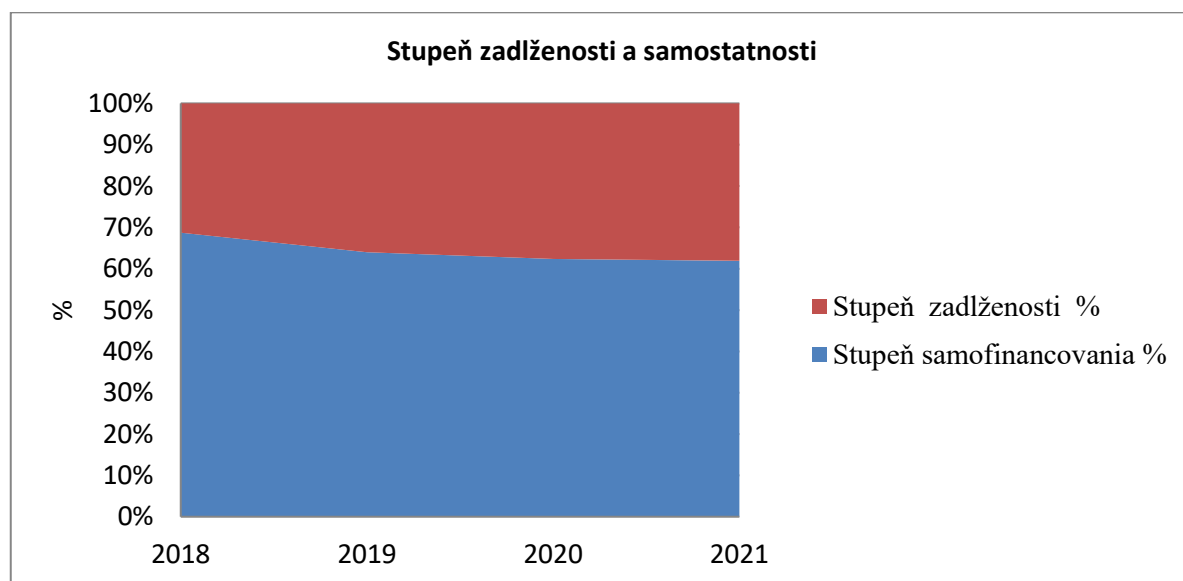
Časť dotovaného majetku bola naprojektovaná a vybudovaná tak, aby ho v prípade stavu ohrozenia mohli využívať štátne orgány vrátane ozbrojených síl SR. V takýchto prípadoch môže byť právo užívania k tomuto majetku obmedzené.

Tabuľka 3: Dotácie na DHM

tis. eur	2018	2019	2020	2021
Účtovná hodnota majetku financovaného dotáciou	9 298	10 056	9 432	8 623
Časové rozlíšenie prijatých náhrad DHM	5 296	4 708	4 120	3 531
Poznámka	Informácia o výške dotácie nebola dostupná			

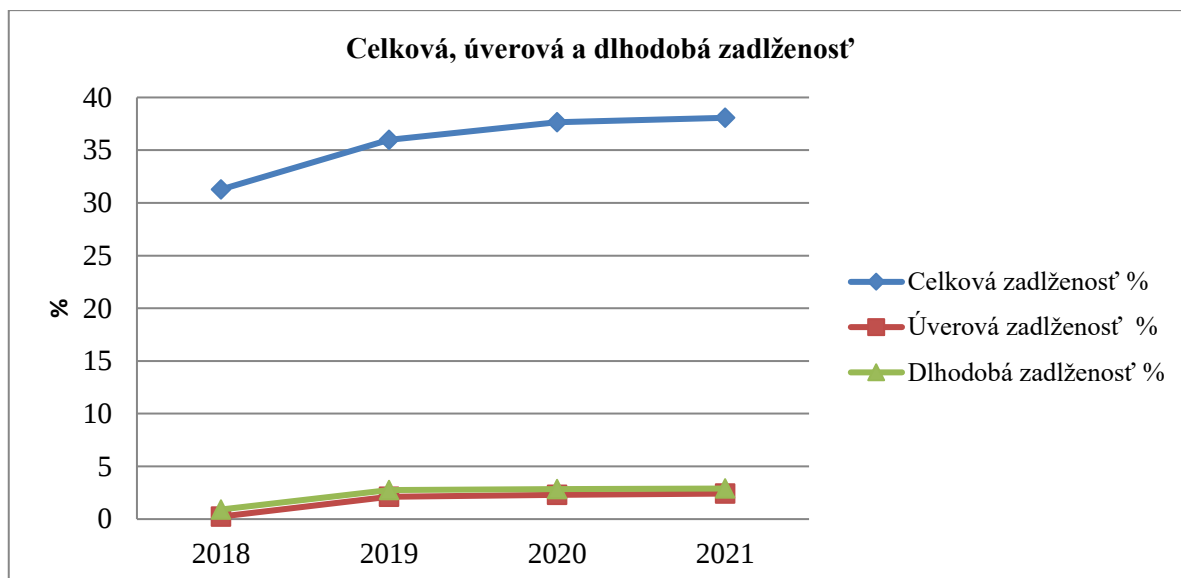
3.3 Finančná analýza podniku SLOVNAFT, a.s.

3.3.1 Analýza ukazovateľov zadlženosti

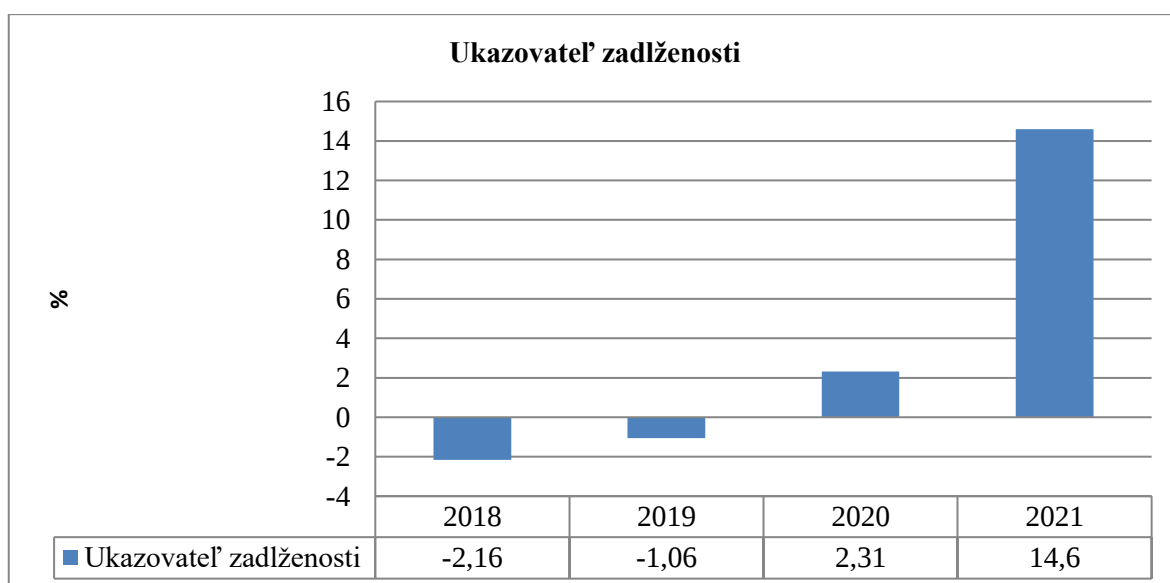
Graf 12: Stupeň zadlženosti a samofinancovania

Hodnoty stupňa zadlženosti spoločnosti Slovnaft v sledovanom období sa pohybujú v odporúčaných limitoch a nevykazujú prekročenie 40 % celkového kapitálu.

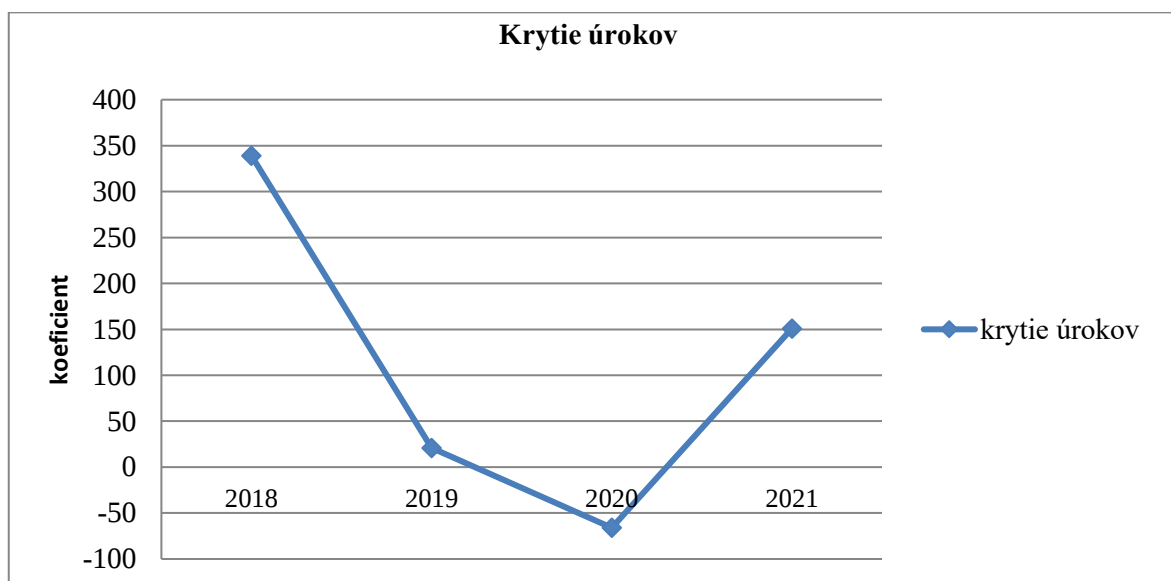

Graf 13: Celková zadlženosť, úverová zadlženosť a dlhodobá zadlženosť

Spoločnosť SLOVNAFT, a.s. vzhľadom k svojim aktívam má veľmi nízke bankové úvery, a preto aj úverová zadlženosť nepresahuje v sledovanom období hodnotu 2,5 %, čo je značne nižšie ako je doporučená hodnota 50 %. Celková zadlženosť sa pohybuje z rozmedzí 30-40 % čo je v hraniciach doporučeného limitu 50 %. Skupina MOL sleduje kapitál pomocou ukazovateľa zadlženosti, čo predstavuje pomer čistého dlhu k vlastnému imaniu a čistému dlhu. Čistý dlh sa rovná úročeným úverom po odpočítaní peňazí a peňažných ekvivalentov. Štruktúra kapitálu a čistého dlhu Spoločnosti a hodnoty vyššie uvedeného pomerového ukazovateľa sú v nasledujúcom grafe č. 14.

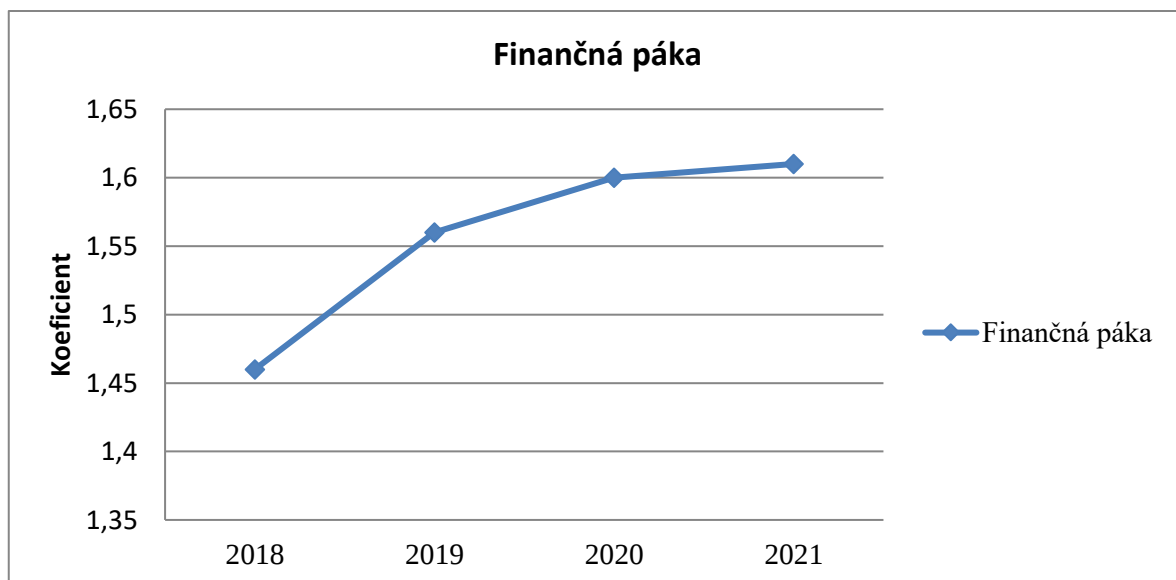

Graf 14: Ukazovateľ zadlžeností

Graf 15: Krytie úrokov

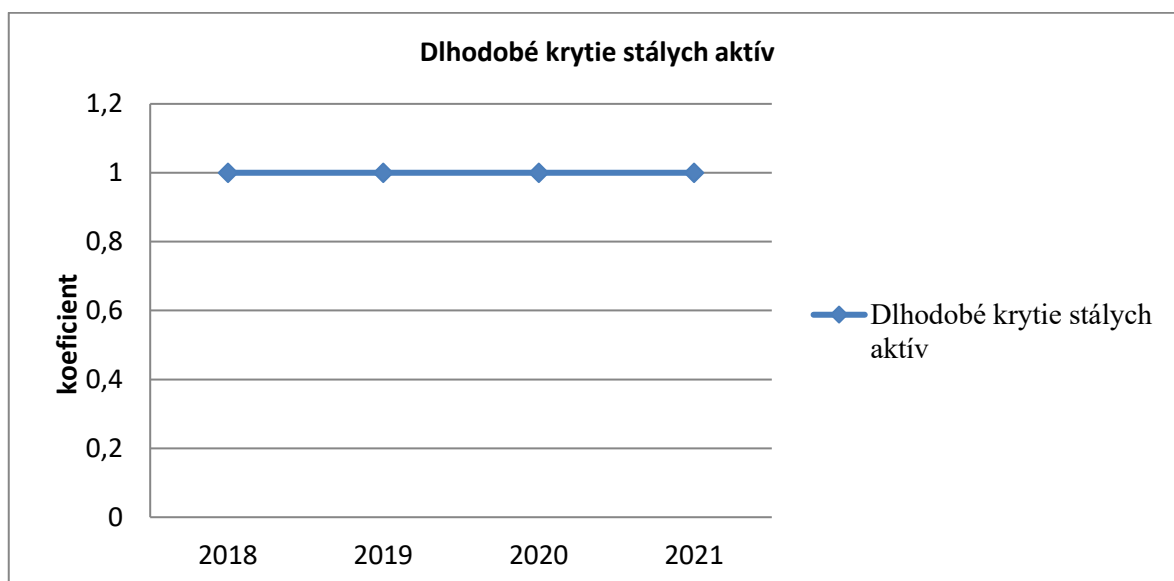
Za optimum krytia úverov sa považuje hodnota 5 a nemala by klesnúť pod 3. Hodnoty tohto ukazovateľa spoločnosti SLOVNAFT, a.s. (mimo roku 2020, v čase svetovej pandémie COVID -19, čo malo za následok, že spoločnosť dosiahla záporný hospodársky výsledok) v sledovanom období dosahovali priaznivé výsledky a vysoko prekračujú požadovanú hodnotu 5.

Graf 16: Finančná páka

V trhoch rozvinutých krajinách Európy sa hodnota ukazovateľa finančnej páky považuje ešte za krajnú, ale prijateľnú hranicu, ak jej hodnota je 3.

Hodnoty ukazovateľa finančnej páky spoločnosti SLOVNAFT, a.s. sa v sledovanom období pohybujú v hraniciach 1,45-1,65, čo je v limite odporúčanej hodnoty.

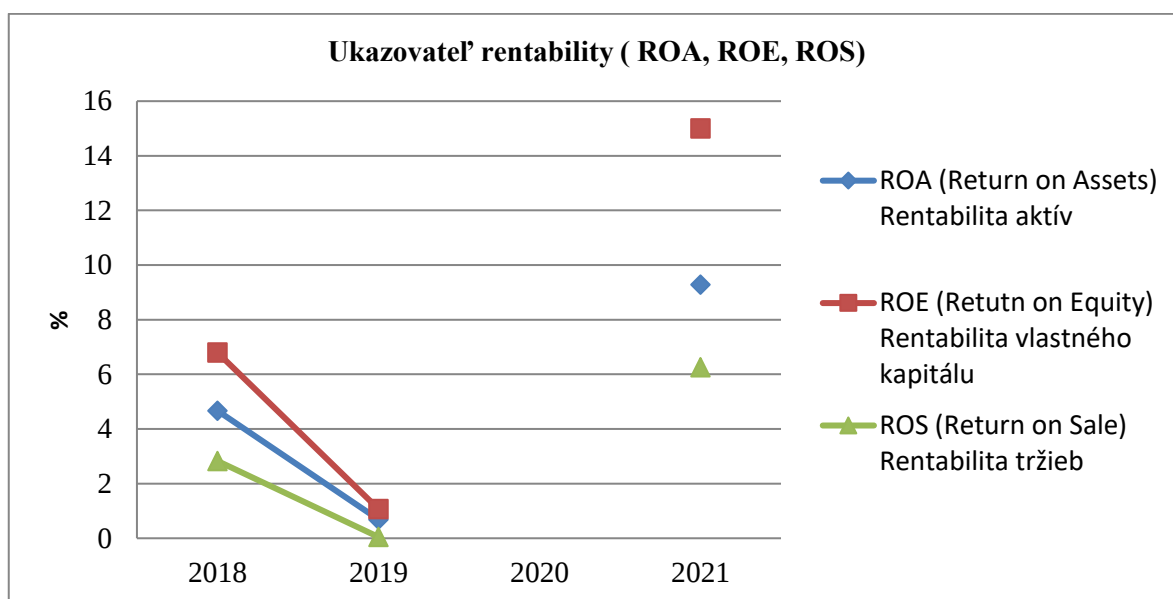
Graf 17: Dlhodobé krytie stálych aktív

Hodnota ukazovateľa dlhodobého krytia spoločnosti SLOVNAFT, a.s. v sledovanom období nepresiahla hodnotu 1, čo je v súlade s doporučenou hodnotu.

Znamená, že celkové dlhy spoločnosti sú kryté jej aktívami v rovnakej výške. Tento stav naznačuje, že spoločnosť má dostatočné aktíva na krytie svojich dlhových záväzkov, ale nedostatok finančných prostriedkov na ďalšie investície a rast.

Hodnota 1 môže byť v niektorých prípadoch považovaná za optimálne riešenie, keďže spoločnosť má dostatočné aktíva na splácanie svojich záväzkov. To môže mať pozitívny vplyv pri posudzovaní spoločnosti zo investorov a veriteľov, ktorí môžu vidieť spoločnosť ako finančne stabilnú.

3.3.2 Analýza ukazovateľov výkonnosti

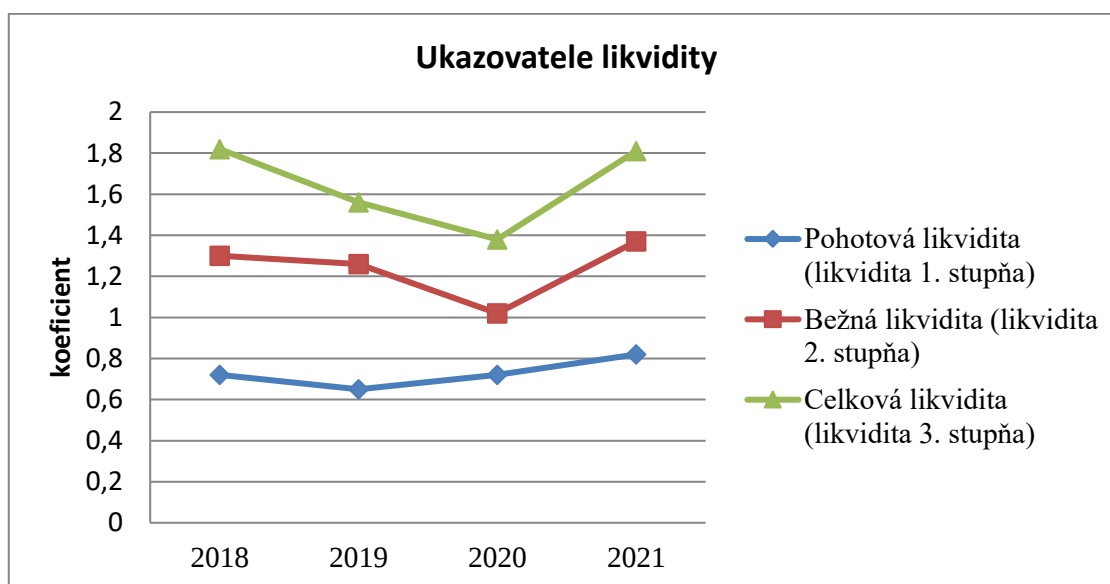

Graf 18: Ukazovatele rentability

Rentabilita aktív v období rokov 2018, 2019, 2021 v podniku SLOVNAFT, a.s. sa pohybovala v rozmedzí 0 - 10 %. V roku 2020 spoločnosť dosiahla stratu. Rentabilita vlastného kapitálu a rentabilita tržieb sa v sledovaných rokoch 2018, 2019, 2021 pohybovala na úrovni 0 - 15 %. V roku 2020 spoločnosť dosiahla stratu.

Tržby spoločnosti SLOVNAFT, a.s. dosiahli v roku 2021 4,1 miliardy eur, čo predstavuje nárast o 51 % oproti predchádzajúcemu obdobiu. Podľa vyjadrenia Oszkára Világiho, predsedu predstavenstva generálneho riaditeľa „rok 2021 vojde do histórie spoločnosti SLOVNAFT, a.s., ako obdobie, v ktorom sme zúročili našu disciplínu, flexibilitu a schopnosť nachádzať správne východiská aj v zložitých situáciách“. To sa prejavilo aj na vybraných ukazovateľoch rentability, ktoré dosiahli oproti predchádzajúcim rokom najvyššie hodnoty.

3.3.3 Analýza ukazovateľov likvidity

Graf 19: Ukazovatele likvidity

Politikou spoločnosti je, aby mala v súlade so svojou finančnou stratégiou dostatočné peňažné prostriedky a ekvivalenty, alebo aby mala k dispozícii finančné prostriedky v primeranej výške úverových zdrojov na pokrytie rizika nedostatočnej likvidity.

Ukazovateľ pohotovej likvidity - likvidita 1.stupňa v sledovanom období rokov 2018 - 2021 sa pohybovala v rozmedzí 0,6 - 0,8. To znamená, že spoločnosť SLOVNAFT, a.s. má k dispozícii finančné prostriedky v hodnote 60 - 80 centov na každé jedno euro svojich krátkodobých záväzkov. Tento ukazovateľ naznačuje, že spoločnosť má dostatok finančných prostriedkov na to, aby mohla plniť svoje krátkodobé záväzky a financovať svoje bežné operácie. Táto hodnota ukazovateľa je považovaná za pomerne zdravú a naznačuje, že spoločnosť má dostatočnú finančnú stabilitu a flexibilitu na to, aby mohla zvládať neočakávané výdavky alebo hospodárske ťažkosti. Všeobecne platí, že vyššia pohotovú likvidita znamená väčšiu finančnú stabilitu a bezpečnosť pre spoločnosť. Nízka hodnota znamená, že spoločnosť nemá dostatok peňazí na to, aby mohla plniť svoje krátkodobé záväzky

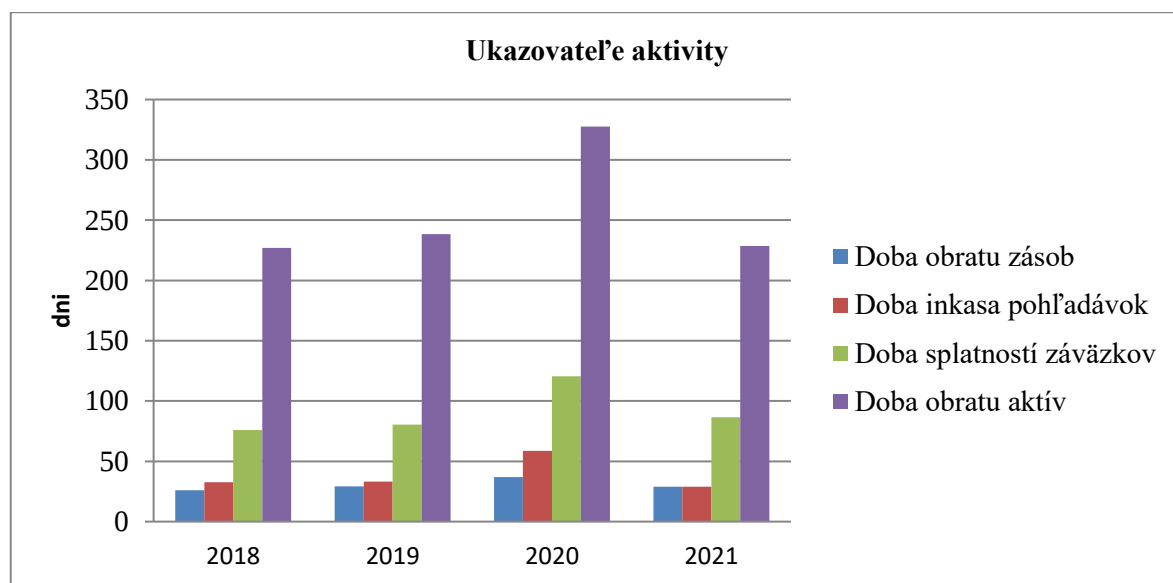
Ukazovateľ bežnej likvidity - likvidita 2.stupňa v sledovanom období rokov 2018 - 2021 sa pohybovala v rozmedzí 1,0 - 1,4. Výsledná hodnota bežnej likvidity poukazuje, že spoločnosť má dostatočné množstvo aktív, ktoré sa dajú zmeniť na hotovosť v priebehu jedného roka na splatenie svojich krátkodobých záväzkov a na pokrytie svojich prevádzkových nákladov. Tento ukazovateľ meria schopnosť spoločnosti rýchlo zmeniť

svoje aktíva na hotovosť bez straty hodnoty a slúži ako miera finančnej stability a likvidity spoločnosti.

Vyššia hodnota ukazovateľa bežnej likvidity zvyčajne znamená, že spoločnosť je finančne stabilnejšia a môže sa ľahšie vyrovnat' s neočakávanými udalosťami alebo výdavkami.

Ukazovateľ bežnej likvidity - likvidita 3.stupňa v sledovanom období rokov 2018 - 2021 sa pohybovala v rozmedzí 1,4 - 1,8. Hodnota dosahovanej celkovej likvidity spoločnosti v sledovanom období znamená, že spoločnosť má dostatočné množstvo aktív, ktoré sa dajú zmeniť na hotovosť, aby mohla splatiť svoje krátkodobé aj dlhodobé záväzky. Celková likvidita zahŕňa nielen pohotovú aktíva, ale aj menej pohotovú aktíva, ktoré sa môžu zmeniť na hotovosť v priebehu roka alebo dvoch. Znamená, že spoločnosť má dostatok likvidných aktív na to, aby mohla splniť svoje záväzky bez toho, aby musela predávať dlhodobé aktíva. Vysoká hodnota celkovej likvidity ukazuje, že spoločnosť má silnú finančnú pozíciu a je schopná ľahšie zvládnuť neočakávané udalosti a výdavky.

3.3.4 Analýza ukazovateľov aktivity

Graf 20: Ukazovatele aktivity

Doba obratu zásob

V petrochemickom priemysle sa ropa na spracovanie skladuje v nádržiach alebo iných zariadeniach počas niekoľkých týždňov a mesiacov, čo ovplyvňuje dobu obratu zásob. Správa spoločnosti Deloitte s názvom "Petrochemicals 2019: Shaping the Future of the Petrochemicals Industry" uvádza, že doba obratu zásob v petrochemickom priemysle sa pohybuje v rozmedzí od 30 do 90 dní. V niektorých prípadoch môže byť doba obratu aj

kratšia alebo dlhšia. Doba obratu nie je jediným faktorom, ktorý ovplyvňuje efektívnosť výrobného procesu. Ďalšie faktory, ktoré môžu mať vplyv, sú náklady na skladovanie, manipulácia so zásobami, kvalita surovín, dopyt a podobne.

Graf č. 20 zobrazuje dobu obratu zásob spoločnosti SLOVNAFT, a.s., ktorá sa počas sledovaného obdobia pohybovala v rozmedzí od 26 do 29 dní, s výnimkou roku 2020, kedy to bolo až 37 dní v dôsledku pandémie COVID-19. To znamená, že spoločnosť dokázala svoje zásoby predať 10 až 14 krát ročne. Na porovnanie, doba obratu zásob spoločnosti U.S. Steel Košice, s. r. o., bola 53 dní, čo znamená obrat 6,8 krát ročne. Vyššie hodnoty ukazovateľa môžu naznačovať, že spoločnosť má príliš veľa zásob a môže mať problémy s ich správou a predajom. Naopak, nízke hodnoty ukazovateľa môžu spôsobiť problémy so zásobovaním surovín, čo môže viesť k strate predaja kvôli nedostatku zásob.

Doba inkasa pohľadávok

Doba inkasa pohľadávok je dôležitý ukazovateľ hospodárskej činnosti podniku, ktorý ukazuje, koľko dní v priemere trvá spoločnosti vybaviť svoje pohľadávky z predaja tovaru alebo služieb. Ak táto doba je kratšia alebo rovná splatnosti faktúr, považuje sa za efektívnu. V spoločnosti SLOVNAFT, a.s. sa táto hodnota okrem roku 2020 pohybovala v rozmedzí 29 až 33 dní. V roku 2020, počas pandémie COVID-19, sa doba inkasa pohľadávok predĺžila na 59 dní. V roku 2021 mala spoločnosť SLOVNAFT, a. s. celkové pohľadávky po lehote splatnosti vo výške približne 4 %, z toho pohľadávky po lehote splatnosti do 30 dní predstavovali 2 %.

Je dôležité, aby podniky riadili svoje pohľadávky a snažili sa zabezpečiť, aby doba inkasa bola čo najkratšia. Vyššie hodnoty tohto ukazovateľa môžu naznačovať, že spoločnosť má problémy s vymáhaním svojich pohľadávok a môže mať problémy s likviditou. Naopak, nízke hodnoty ukazovateľa môžu naznačovať, že spoločnosť úspešne zvláda vymáhanie svojich pohľadávok a jej finančná situácia je stabilná.

Doba splatnosti záväzkov

Spoločnosť SLOVNAFT, a.s. uzatvára s dodávateľmi rôzne dohody ohľadom termínov splatnosti faktúr. V sledovanom období sa dohodnutá doba splatnosti pohybovala v rozmedzí 52 - 65 % celkovej hodnoty záväzkov z obchodného styku do 1 mesiaca a 33 - 47 % od 1 do 3 mesiacov.

Vypočítaná doba splatnosti záväzkov z obchodného styku, okrem roku 2020, sa pohybovala v rozmedzí 44 - 49 dní. V roku 2020, počas pandémie COVID-19, bola doba splatnosti záväzkov 56 dní.

Doba obratu aktív

Investície do kapitálu v petrochemickom priemysle sú často veľké a nákladné, preto sa doba obratu neobrátených aktív môže pohybovať v rozmedzí niekoľkých mesiacov až niekoľkých rokov. Tieto investície zahŕňajú stavebné práce, nákup zariadenia, technológií a ďalšie náklady spojené s rozvojom nových alebo existujúcich zariadení.

Špecifické údaje o dobe obratu aktív v petrochemickom priemysle pri spracovaní ropy nie sú verejne dostupné, pretože ide o interné informácie podnikov. Správa spoločnosti Deloitte s názvom "Petrochemicals 2020: Navigating Uncertainty and Building Resilience" uvádza, že priemerná doba obratu aktív v petrochemickom priemysle sa pohybuje v rozmedzí 200 až 300 dní. Hodnota ukazovateľa doby obratu aktív spoločnosti SLOVNAFT, a.s. bola, s výnimkou roku 2020, v rozmedzí 150-160 dní. V roku 2020, počas pandémie COVID-19, to bolo 221 dní. Aby sa zlepšila doba obratu aktív, spoločnosť by mala sledovať a analyzovať vývoj tohto ukazovateľa a na základe výsledkov prijať opatrenia na zlepšenie riadenia aktív, ako napríklad zlepšenie procesov riadenia zásob a pohľadávok, optimalizácia cash flow a podobne.

4 Záver

Úspech podnikateľského subjektu v značnej miere závisí od dostatku finančných zdrojov na realizáciu svojich činností. Podnik musí byť schopný ich efektívne plánovať, riadiť a zabezpečovať. K týmto zdrojom patria vlastné finančné prostriedky, úvery od bánk, investície od investorov alebo granty od vládnych alebo súkromných organizácií.

Cieľom bakalárskej práce bolo komplexne analyzovať cudzie a vlastné zdroje financovania podniku SLOVNAFT, a.s., ktorý patrí v súčasnosti medzi tri najmodernejšie rafinérie v Európe a následne posúdiť jeho finančnú situáciu, výkonnosť a stabilitu.

V teoretickej časti práce boli opísané aké zdroje financovania podniku ponúka Slovenská republika, metódy hodnotenia finančnej analýzy ukazovateľov zadlženosti, likvidity, rentability, aktivity.

Praktická časť bola venovaná analýze vlastných a cudzích zdrojov podniku SLOVNAFT, a.s., ich štruktúre a vývoju jednotlivých zdrojov financovania v sledovanom období rokov 2018 - 2021. Boli popísané zdroje financovania, ktoré podnik využíva a tie boli rozpracované do grafického zobrazenia s popisom ich analýzy. V ďalšom kroku boli analyzované vybrané pomerové finančné ukazovatele a porovnané s optimálnymi hodnotami. Na základe výsledkov bola zhodnotená finančná situácia podniku SLOVNAFT a.s..

Počas sledovaného obdobia od roku 2018 až 2021, podnik SLOVNAFT a.s. bol vystavený rôznym vplyvom a výzvam, vrátane pandémie COVID-19, ktorá výrazne ovplyvnila jeho finančnú situáciu.

Analýzou zdrojov financovania bolo zistené, že podnik v oblasti financovania svojich činností využíva ako vlastné tak aj cudzie zdroje financovania. V oblasti vlastných zdrojov podnik v sledovanom období mimo roku 2020, kedy v celosvetovom meradle bola pandémia COVID-19, bol ziskový. To mu umožnilo využívať vlastné finančné prostriedky a vytvárať potrebné rezervy na krytie jeho potrieb.

V rámci komplexného financovania podnikových činností boli použité aj cudzie zdroje ako sú nezaručené revolvingové, kontokorentné krátkodobé úvery a leasing. Podniku boli tiež poskytnuté finančné výpomoci a štátne nenávratné dotácie na úhradu nákladov na nákup technológie.

V rámci skupiny MOL podnikom SLOVNAFT, a.s. bol využívaný finančný mechanizmus cash pool pre optimalizáciu finančných zdrojov, zníženie nákladov na správu

likvidity, maximalizácie využitia voľných finančných zdrojov a minimalizácie externého financovania.

Analýzou pomerových finančných ukazovateľov sme dospeli k záveru, že podnik má stabilné a zdravé financie. Napriek tomu sme identifikovali ukazovatele dobu inkasa pohľadávok a dobu obratu aktív, v ktorých má podnik rezervy. Ich zlepšením by mohol zvýšiť efektivitu využitia zdrojov, dosiahnuť vyššiu ziskovosť a zlepšiť svoju finančnú situáciu.

Analýzou bolo potvrdené, že manažment podniku má k dispozícii dostatočné zdroje financovania, využíva ich efektívne a aj napriek výzvam, ktoré priniesla pandémia COVID-19, sa dokázal prispôbiť a udržať si konkurencieschopnosť na trhu.

Vykonanou analýzou a posúdením efektivity riadenia dostupných zdrojov financovania podniku sme došli k záveru, že nie je možné jednoznačne určiť ktorý zdroj financovania je najvýhodnejší. Každý zdroj financovania má svoje výhody a nevýhody, preto pred výberom zdroja financovania musí manažment podniku zhodnotiť svoje potreby a zvážiť možnosti financovania, aby vybral ten najvhodnejší pre konkrétny prípad a tak dosiahol zlepšenie svojej finančnej stability a konkurencieschopnosti.

Zoznam použitej literatúry

ALEXÝ, Ján. - SIVÁK, Rudolf. *Podniková ekonomika*, Bratislava: IRIS,. 2005, 200s. ISBN 808-90-188-23

BOROVSKÝ, Alexander. *Racionalizácia ako služba riadenia výroby. Transfer inovácií* [elektronický zdroj]. Strojnícka fakulta Katedra manažmentu a ekonomiky Košice, Košice [2009], online. 4 s. [cit. 2009-01-14]. Dostupné na:
<https://www.sjf.tuke.sk/transferinovacii/pages/archiv/transfer/14-2009/pdf/177-180.pdf>

DANIEL, Peter. – KRIŠTOFÍK, Pavol. *Praktikum z podnikových financií*. Banská Bystrica : UMB Fakulta financií Banská Bystrica,. 1996, 196 s. ISBN 80-88825-75-X

DAŇKOVÁ, Alena. - a kolektív. *Podnikanie v malých a stredných podnikoch praktikum*, Bratislava: Ekonóm, 2010, 82s. ISBN 978-80-97049-52-2

FETISOVOVÁ, Elena. - VLACHYNSKÝ, Karol. - SIROTKA, Vladimír. *Financie malých a stredných podnikov*. Bratislava: Iura Edition,. 2004. 260 s. ISBN 80-89047-87-4

GALKOVÁ, Lenka. *Cash pooling ako efektívny nástroj cash manažmentu podniku* [elektronický zdroj]. Praha, [2016], online. 1 s. [cit. 2023-05-03]. Dostupné na:
<https://theses.cz/id/fojn6i/>. Bakalárska práca. Vysoká škola regionálneho rozvoja a bankový inštitút - AMBIS, a.s., Bankový inštitút/Vysoká škola bankovníctva SK. Školiteľ dizertačnej práce Ing. Jaroslav Paľa, PhD.

KNATEROVÁ, Libena. *Základy Bankovníctva*, Praha: C.H Beck, 2016, 232s.. ISBN 978-80-7400-595-4

KUDLIČKA, Eduard.– Valo, Peter, , *Veda a technika*, Bratislava: redakcia mesačníka Slovakia, 1995, 120 s.

MAJKOVÁ, Monika., *Možnosti financovania malých a stredných podnikov v SR*. Brno: Tribun EÚ s.r.o.. 2008, 206 s. ISBN 978-80-7399-590-4

MAJTÁN, Miroslav. *Projektový manažment*. Bratislava : Sprint dva, 2009. 299 s. ISBN 978-80-89393-05-3

MARUŠIN, Ján. *Finančný manažment podniku*. Košice : Ekonomická fakulta TU, 2000, 119 s., ISBN 80-7099-473-8

MEŠTÁNEK, Ján - a kolektív. *Podnikovohospodárska náuka*. 1. vyd. Bratislava : Rektorát VŠE v Bratislave, 1992, 196 s. ISBN 80-225-0366-5

NEUMANNOVÁ Anna. - MAJDUCHOVÁ Helena, *Podnik a podnikanie*, Bratislava: Sprint2, 2014, 214 s. ISBN 978-80-89710-04-1

NEZNÁMY, autor, *Male-a-stredne-podnikanie v číslach*, [elektronický zdroj]. Bratislava: Slovak Business Agency, [2021], online, 118 s. [cit. 17-07-2021]. Dostupné na: <https://monitoringmsp.sk/wp-content/uploads/2021/07/Male-a-stredne-podnikanie-v-cislach-2020.pdf>

NEZNÁMY, autor, , *MolGroup o nás*, [elektronický zdroj]. Budapešť, [2022], online, 1 s. [cit. 2022-4-20]. Dostupné na: <https://www.molgroupchemicals.com/sk/o-nas>

NEZNÁMY, autor, *Slovnaft spoločnosť o nás náš profil*, [elektronický zdroj]. Bratislava, [2022], online, 1 s. [cit. 2022-05-28]. Dostupné na: <https://slovnaft.sk/sk/o-nas/nasa-spolocnost/profil/>

NEZNÁMY, autor, *Slovnaft spoločnosť naša história*, [elektronický zdroj]. Bratislava, [2022], online, 1 s. [cit. 2022-5-200]. Dostupné na: http://www.slovnaft.sk/sk/o_nas/nasa_spolocnost/nasa_historia/

NEZNÁMY autor, *Správa o stave malého a stredného podnikania v SR*, [elektronický zdroj]. Bratislava: Slovak Business Agency, [2020], online, 145 s. [cit. 17-07-2020]. Dostupné na: https://www.sbagency.sk/sites/default/files/sprava_o_stave_msp_2020_final.pdf

NEZNÁMY autor, *Správa o stave malého a stredného podnikania v SR*, [elektronický zdroj]. Bratislava: Slovak Business Agency, [2021], online, 163 s. [cit. 17-07-2021]. Dostupné na: https://www.sbagency.sk/sites/default/files/sprava_o_stave_msp_2021.pdf

PAPULA, Jozef - a kolektív, *Podnikanie a podnikateľské myslenie II*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2016, 236 s. , ISBN 978-80-7478-994-6

SEDLÁČEK, Jaroslav. *Cash Flow*. Brno: Computer Press, 2010, 200 s. ISBN 978-80-251-3130-5

SÍVÁK, Rudolf - Kolektív autorov. *Financie.*, Bratislava Wolters Kluwer, 2019, 440 s. ISBN 978-80-7598-533-0

ŠÉTAFFY, Jozef, *Franchising*, Bratislava: Verlag Dashofer, 2017, 114 s. ISBN 978-80-81780-93-6

ŠTOPKOVÁ, REPKOVÁ, Katarína. – ŠTOFKOVÁ, Jana. – KAŠTÁNEK, Pavel. – GAŠOVÁ, Katarína. *Financie a finančné riadenie*, Bratislava: EDIS, 2021, 245 s. ISBN 978-80-55417-72-1

VLACHYNSKÝ, Karol., *Podnikové financie*. Bratislava: Iura Edition, 2006, 524 s. ISBN 978-80-80078-258-0

VLACHYNSKÝ, Karol. *Podnikové financie – učebnica*, Bratislava: Wolters Kluwer, 2009, 524 s. ISBN 978-80-80782-58-0

WAGNER, Jaroslav. *Měření výkonnosti: Jak měřit, vyhodnocovat a využívat informace o podnikové výkonnosti*. Praha: Grada,. Prosperita firmy. 2009, 256s. ISBN 978-80-247-2924-4.

ZALAI, Karol - a kolektív, *Finančno-ekonomická analýza podniku*. Bratislava: Sprint dva, 2016, 482 s. ISBN 978-80-8971-022-5

Prílohy

Tabuľka 4: Prehľad o štruktúre majetku, vlastného imania a záväzkov

Názov položky	Účtovné obdobie tis. eur			
	2018	2019	2020	2021
SPOLU MAJETOK	2 290 529	2 485 444	2 420 765	2 734 737
Neobežný majetok	1 547 470	1 685 939	1 625 870	1 562 318
Dlhodobý nehmotný majetok	21 699	21 205	20 745	23 705
Dlhodobý hmotný majetok	1 401 193	1 540 536	1 483 526	1 406 432
Dlhodobý finančný majetok, z toho	123 054	122 233	120 275	130 875
pohľadávky z obchodného styku	-	86	-	-
Ostatný majetok	1 524	1 965	1 324	1 306
Odložená daňová pohľadávka	-	-	-	-
Obežný majetok	743 059	799 505	794 895	1 172 419
Zásoby	288 085	295 996	256 375	399 197
Krátkodobý finančný majetok, z toho:	405 361	445 958	515 335	687 381
pohľadávky z obchodného styku	339 206	323 761	221 972	430 961
peniaze a peňažné ekvivalenty	49 250	92 886	262 38	40 731
Ostatný majetok, z toho:	46 613	57 551	23 185	85 841
Majetok klasifikovaný ako držaný na predaj	-	-	-	19 380
SPOLU VLASTNÉ IMANIE A ZÁVAZKY	2 290 529	2 485 444	2 420 765	2 734 737
Vlastné imanie spolu	1 574 237	1 591 276	1 509 369	1 693 534
Základné imanie	684 758	684 758	684 758	684 758
Kapitálové fondy	286 721	286 721	286 721	286 721
Rezervné fondy a ostatné fondy tvorené zo zisku	137 001	137 001	137 001	137 001
Výsledok hospodárenia minulých rokov	357 209	463 238	480 445	329 960
Nerozdelený zisk minulých rokov	357 209	463 238	480 445	329 960
Výsledok hospodárenia po zdanení (+/-)	106 218	17 228	-81 886	252 764
Ostatné zložky vlastného imania	2 330	2 330	2 330	2 330
Záväzky	716 292	894 168	911 396	1 041 203
Dlhodobé záväzky, z toho:	76 949	127 753	128 456	140 496
záväzky z obchodného styku	-	-	-	-
úvery a pôžičky	5 436	53 047	55 315	66 278
Rezervy	59 159	59 266	59 121	61 245
Odložený daňový záväzok	72 952	83 058	62 875	63 216
Krátkodobé záväzky, z toho:	566 391	683 357	720 065	837 491
Záväzky z obchodného styku	436 110	536 281	348 192	582 989

Zdroj: vlastné spracovanie na základe účtovnej závierky spoločnosti SLOVNAFT, a. s.

Tabuľka 5: Prehľad o vybraných nákladoch , výnosoch a kompletnom výsledku

Názov položky	Účtovné obdobie tis. eur			
	2018	2019	2020	2021
Pokračujúce činnosti				
Výnosy z prevádzkovej činnosti celkom	3833 495	3 631 228	2 723 960	4 078 777
Tržby celkom, z toho:	3 782 143	3 607 751	2 695 202	4 060 084
tržby z predaja tovaru	208 511	348 998	202 072	212 993
tržby z predaja vlastných výrobkov	3 537 089	3 219 852	2457436	3812919
tržby z poskytnutých služieb a zákazkovej výroby	36 543	38 091	35 694	34 172
Ostatné prevádzkové výnosy celkom, z toho:	51 352	23 477	28 758	18 693
výnosy z predaja dlhodobého majetku	6 770	36	137	467
výnosy z predaja materiálu	15 924	7 760	5 243	7 379
Náklady na prevádzkovú činnosť celkom	3 719 118	3 602 236	2 832 053	3 828 705
Náklady vynaložené na obstaranie predaného tovaru	165 461	292 576	155 297	165 264
Spotreba materiálu a energie	2 938 111	2 660 205	2 037 920	2 960 541
Osobné náklady	111 228	113 289	103 088	110 514
Náklady na služby	209 173	212 000	209 084	222 058
Rezervy a straty zo znehodnotenia dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	2 219	- 89	-267	1 001
Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	151 679	162 983	209 084	222 058
Ostatné prevádzkové náklady celkom, z toho:	151 619	162 983	137 570	192 053
náklady na predaj dlhodobého majetku	164	14	14	46
náklady na predaj materiálu	5 393	3 419	3 086	4365
tvorba a zúčtovanie opravných položiek k pohľadávkam	1 263	-1 315	282	-
Výsledok hospodárenia z prevádzkovej činností pred zdanením (+/-)	114 377	28 992	-108 093	250 072
Finančné výnosy, z toho	67 613	21 490	37 685	95 063
výnosové úroky	268	338	336	673
kurzové výnosy	22 249	13 641	32 143	20 816
Finančné náklady, z toho	49 852	23 066	31 650	42 170
nákladové úroky	1 546	3 085	3 004	3 163
kurzové náklady	34 831	17 113	27 416	37 454
tvorba a zúčtovanie opravných položiek k pôžičkám	-	-	-	-
Výsledok hospodárenia z pokračujúcich činností pred zdanením (+/-)	132 138	27 416	-102 058	302 965
Daň z príjmov	25 920	10 188	-20 172	50 201
Výsledok hospodárenia z pokračujúcich činností po zdanení (+/-)	106 218	17 228	-81 886	252 764
Ukončené činnosti				

Výsledok hospodárenia z ukončených činností pred zdanením (+/-)	-	-	-	-
Daň z príjmov	-	-	-	-
Výsledok hospodárenia z ukončených činností po zdanení (+/-)	-	-	-	-
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení (+/-)	106 218	17 228	-81 886	252 764
Ostatné súčasti komplexného výsledku	407	-238	-26	1 773
Daň z príjmov	404	-50	-5	372
Celkový komplexný výsledok za účtovné obdobie po zdanení (+/-)	107 029	17 040	-81 907	254 165

Zdroj: vlastné spracovanie na základe účtovnej závierky spoločnosti SLOVNAFT, a. s.

Tabuľka 6: Vybrané pomerové ukazovatele zadlženosti a krytia

Položky	Obdobie a hodnota ukazovateľa tis. eur			
	2018	2019	2020	2021
Závazky (cudzie zdroje)	716 292	894 168	911 396	1 041 203
Spolu majetok (aktíva celkom)	2 290 529	2 485 444	2 420 765	2 734 737
Stupeň zadlženosti %	31,27	35,98	37,65	38,07
Vlastné imanie (vlastný kapitál)	1 574 237	1 591 276	1 509 369	1 693 534
Spolu majetok (aktíva celkom)	2 290 529	2 485 444	2 420 765	2 734 737
Stupeň samofinancovania%	68,73	64,02	62,35	61,93
Bankové úvery a výpomoci	5 436	53 047	55 315	66 278
Spolu majetok (aktíva celkom)	2 290 529	2 485 444	2 420 765	2 734 737
Úverová zadlženosť %	0,24	2,13	2,29	2,42
Ostatné dlhodobé záväzky	15 352	15 440	14 020	12 973
Bankové úvery dlhodobé	5 436	53 047	55 315	66 278
Spolu majetok (aktíva celkom)	2 290 529	2 485 444	2 420 765	2 734 737
Dlhodobá zadlženosť %	0,91	2,76	2,86	2,90
Závazky (cudzie zdroje)	716 292	894 168	911 396	1 041 203
Vlastné imanie (vlastný kapitál)	1 574 237	1 591 276	1 509 369	1 693 534
Dlhodobé krytie stálych aktív (koeficient zadlženosti)	1,00	1,00	1,00	1,00
Spolu majetok (aktíva celkom)	2 290 529	2 485 444	2 420 765	2 734 737
Vlastné imanie (vlastný kapitál)	1 574 237	1 591 276	1 509 369	1 693 534
Finančná páka	1,46	1,56	1,60	1,61
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	106 218	17 228	-81 886	252 764
Daň z príjmov z bežnej činnosti	404	-50	-5	372
Nákladové úroky	1 546	3 085	3 004	3 163
Úrokové krytie	69,97	6,57	-27,26	80,03
Vlastné imanie (vlastný kapitál)	1 574 237	1 591 276	1 509 369	1 693 534
Ostatné dlhodobé záväzky	15 352	15 440	14 020	12 973
Bankové úvery dlhodobé	5 436	53 047	55 315	66 278
Rezervy zákonné	59 159	59 266	59 121	61 245
Neobežný majetok (stále aktíva)	1 547 470	1 685 939	1 625 870	1 562 318
Krytie investičného majetku	1,07	1,02	1,01	1,17
Krátkodobé záväzky	566 391	683 357	720 065	837 491
Bežné bankové úvery	5 436	53 047	55 315	66 278
Spolu majetok (aktíva celkom)	2 290 529	2 485 444	2 420 765	2 734 737
Bežná zadlženosť	0,25	0,30	0,32	0,33

Zdroj: vlastné spracovanie na základe účtovnej závierky spoločnosti SLOVNAFT, a. s.

Tabuľka 7: Vybrané pomerové ukazovatele rentability a likvidity

Ukazovateľ	Obdobie			
	2018	2019	2020	2021
ROA (Return on Assets) - rentabilita aktív	4,67	0,69	-3,38	9,29
ROE (Return on Equity) - rentabilita vlastného kapitálu	6,80	1,07	5,43	15,01
ROS (Return on Sale) – rentabilita tržieb	2,83	0,047	-3,04	6,26
Pohotovú likviditu (likvidita 1.stupňa)	0,72	0,65	0,72	0,82
Bežnú likviditu (likvidita 2. stupňa)	1,30	1,26	1,02	1,37
Celková likvidita (likvidita 3.stupňa)	1,82	1,56	1,38	1,81
Podiel EBITDA	0,07	0,51	0,05	0,12
Čistý zisk	107 029	17 040	-81 907	254 165
Aktíva	2 290 529	2 485 444	2 420 765	2 734 737
Vlastný kapitál	1 574 237	1 591 276	1 509 369	1 693 534
Tržby z predaja tovaru, výrobkov a služieb	3 782 143	3 607 751	2 695 202	4 060 084
Krátkodobý finančný majetok	405 361	445 958	515 335	687 381
Krátkodobé pohľadávky	339 206	323 761	221 972	430 961
Zásoby	288 085	295 996	256 375	399 197
Krátkodobé záväzky	566 391	683 357	720 065	837 491
Nákladové úroky	1 546	3 085	3 004	3 163
Odpisy	151 679	162 983	209 084	222 058

Zdroj: vlastné spracovanie na základe účtovnej závierky spoločnosti SLOVNAFT, a. s.

Tabuľka 8: Vybrané ukazovatele aktivity

	MJ	2018	2019	2020	2021
Priemerný stav zásob	tis. eur	273 948	292 041	276 186	327 786
Priemerný stav pohľadávok	tis. eur	343 776	331 484	438 608	264 667
Priemerný stav záväzkov	tis. eur	798 031	805 230	902 782	976 300
Priemerný stav záväzkov z obchodného styku	tis. eur	460 769	486 196	442 237	465 901
Priemerný stav celkových aktív	tis. eur	2 385 044	2 387 987	2 453 105	2 577 751
Neobežné aktíva	tis. eur	1 547 470	1 685 939	1 625 870	1 562 318
Priemerný stav neobežných aktív	tis. eur	1 604 907	1 616 705	1 655 905	1 594 094
Tržby	tis. eur	3 782 143	3 607 751	2 695 202	4 060 084
Náklady	tis. eur	3 719 118	3 602 236	2 832 053	3 828 705
Doba obratu zásob	dní	26,08	29,14	36,90	29,06
Doba inkasa pohľadávok	dní	32,70	33,08	58,60	28,90
Doba splatností záväzkov obch. styk	dní	44,60	48,59	56,22	43,81
Doba obratu neobežných aktív	dní	152,8	161,30	221,20	149,90
Obrat celkových aktív		1,59	1,51	1,10	1,58
Obrat neobežných aktív		2,36	2,31	1,63	2,55
Obrat zásob		13,80	12,40	9,80	12,40

Zdroj: vlastné spracovanie na základe účtovnej závierky spoločnosti SLOVNAFT, a. s.